

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Голова Правління
ПрАТ «Страхова компанія «Універсальна»

О.В. Музичко

«08» грудня 2021р.

ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
*(іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6
Закону України «Про страхування»)*

(нова редакція)

КИЇВ – 2021

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ В ЦИХ ПРАВИЛАХ

Договір страхування - письмова угода між Страхувальником та Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору страхування.

Вигодонабувач - фізична чи юридична особа, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, призначена Страхувальником при укладанні Договору страхування для отримання страхового відшкодування.

Будівлі (конструктивні елементи будівель) - споруди, що складаються з несучих та огорожувальних або сполучених (несуче - огорожувальних) конструкцій, які утворюють наземні або підземні приміщення, призначені для проживання або перебування людей, розміщення устаткування, тварин, рослин, а також предметів.

Конструктивні елементи будівель також включають: дах, покрівлю, сходи, міжповерхові перекриття, балкон/лоджію, цементну або бетонну стяжку підлоги, заповнення зовнішніх віконних та дверних прорізів (зовнішні двері, вікна та їх застосування, підвіконники) та інші подібні конструктивні елементи, якщо вони зазначені в Договорі страхування, і не включають оздоблення.

Оздоблення (будівель) - поліпшення конструктивних елементів будівлі, що складається з внутрішнього та зовнішнього опорядження (оздоблення), інженерних мереж та обладнання (якщо в Договорі страхування вони не виділені в окрему категорію майна), а також інших поліпшень, якщо вони зазначені в Договорі страхування.

Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, до внутрішнього опорядження (оздоблення) відносяться:

- внутрішнє покриття стін та стелі (штукатурка; тепло та звукоізоляційне покриття; ліпнина; обмашення глиною; облицювання деревом, каменем, плиткою, штучним мармуром тощо; фарбування; побілка; обклеювання стін та стель шпалерами тощо);
- покриття підлоги (тепло - та звукоізоляційне покриття; вирівнююче та підстилаюче покриття (основа); дошка, паркет, ламінат, лінолеум, плитка, тепла підлога тощо);
- внутрішні перегородки з металопластику, дерева, гіпсокартону, скла, пластику тощо; декоративні колони;
- заповнення внутрішніх віконних та дверних прорізів (внутрішні вікна, двері та їх застосування, підвіконники);
- інші елементи, якщо вони зазначені в Договорі страхування.

Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, до зовнішнього оздоблення відносяться:

- зовнішнє покриття стін (штукатурка фасадів; тепло та звукоізоляційне покриття; ліпнина; обмашення глиною; облицювання панелями (з металу, вінілу, ПВХ тощо), деревом, каменем, плиткою, штучним мармуром тощо; фарбування; побілка тощо);
- дашки над дверима; ролети, ґрати на вікнах;
- інші елементи, якщо вони зазначені в Договорі страхування.

Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, до інженерних мереж та обладнання (оздоблення) відносяться:

- системи електропостачання, включаючи електроплити, електронагрівачі, лічильники;
- системи газопостачання, включаючи газові плити, водонагрівальні колонки, лічильники тощо;
- системи водопостачання та водовідведення;
- санітарно-технічне обладнання, включаючи ванни, душові кабінки, умивальники;
- системи охоронної сигналізації;
- системи пожежогасіння і пожежної сигналізації;
- системи центрального та/або автономного опалення, включаючи котли, труби, радіатори, печі, каміни, лічильники;
- системи вентиляції та кондиціонування;
- інші елементи, якщо вони зазначені в Договорі страхування.

Приміщення - частина внутрішнього об'єму будівлі, обмежена будівельними елементами, з можливістю входу і виходу.

Споруди – земельні поліпшення, що не належать до будівель та приміщень, призначені для виконання спеціальних технічних функцій (дамби, тунелі, естакади, мости тощо).

Передавальні пристрої - земельні поліпшення, створені для виконання спеціальних функцій з передачі енергії, речовини, сигналу, інформації тощо будь-якого походження та виду на відстань (лінії електропередачі, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, лінії зв'язку тощо).

Об'єкти незавершеного будівництва - будівлі, споруди або передавальні пристрої, які фактично не експлуатуються внаслідок того, що вони перебувають у недобудованому стані.

Земельна ділянка – частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, визначеними щодо неї правами.

Страховий випадок - подія, передбачена Договором страхування або законодавством, яка відбулась і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі.

Один страховий випадок - всі події, що мають між собою прямий причинно-наслідковий зв'язок, сталися протягом 72 годин (якщо Договором страхування не передбачено інший строк) з початку впливу на майно першої події, призвели до знищення, пошкодження або втрати застрахованого майна і з настанням яких виникає обов'язок Страховика виплатити страхове відшкодування. У разі, коли знищення, пошкодження або втрата застрахованого майна спричинені подіями, що сталися протягом 72 годин (якщо Договором страхування не передбачено інший строк) незалежно одна від одної, кожна з таких подій розглядається як окремий страховий випадок.

Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий платіж - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

Ліміт відповідальності Страховика – максимальний розмір страхового відшкодування по

одному страховому випадку, окремому страховому ризику або в цілому за Договором страхування.

Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Франшиза - частина збитку, яка не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

Дійсна вартість майна - вартість відтворення (вартість заміщення) або ринкова вартість майна, визначені відповідно до умов Договору страхування.

Вартість відтворення/відновлення – визначена на дату страхування поточна вартість витрат на створення (придбання) в сучасних умовах нового об'єкта, який є ідентичним об'єкту оцінки.

Вартість заміщення – визначена на дату страхування поточна вартість витрат на створення (придбання) нового об'єкта, подібного до об'єкта оцінки, який може бути йому рівноцінною заміною.

Ринкова вартість - вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу.

Залишкова вартість заміщення (відтворення/відновлення) - вартість заміщення (відтворення/відновлення) об'єкта оцінки за вирахуванням усіх видів зносу (для нерухомого майна - з урахуванням ринкової вартості земельної ділянки при її існуючому використанні (прав, пов'язаних із земельною ділянкою).

Об'єкт оцінки - нерухоме та рухоме майно, що підлягає страхуванню.

Оціночна вартість - вартість майна, яка визначається за встановленими алгоритмом та складом вихідних даних суб'єктами оціночної діяльності.

Балансова вартість - це вартість майна з урахуванням його амортизації (зносу), що відображено в бухгалтерському обліку підприємства.

Заявлена вартість - вартість, визначена самим Страхувальником та зазначена в заяві на страхування.

Страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми відповідно до умов Договору страхування при настанні страхового випадку.

Територія страхового покриття (місце дії Договору страхування) – територія знаходження (зберігання) застрахованого майна, на яку поширюється дія Договору страхування, визначена в Договорі страхування.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. На підставі цих “Правил добровільного страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України «Про страхування»)” (далі - Правила) ПрАТ «Страхова компанія «Універсальна» (далі - Страховик) укладає договори добровільного страхування майна (далі - Договори страхування) з дієздатними фізичними або юридичними особами (далі - Страхувальниками).

1.2. Ці Правила встановлюють загальні умови і порядок укладення Договорів страхування.

1.3. Конкретні умови страхування визначаються при укладенні Договорів страхування. За згодою сторін у Договір страхування можуть бути включені також інші умови, що не суперечать цим Правилам та закону.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону і пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням майном, зазначеним у цих Правилах та Договорі страхування.

2.2. Страхуванню підлягає майно, що належить Страхувальнику (Вигодонабувачу) на правах власності, або майно, яким Страхувальник розпоряджається і (або) користується за договором оренди, лізингу, прокату, майнового найму, зберігання, безоплатного користування; прийняте на переробку, в ремонт; надане/отримане в заставу тощо.

2.3. Страхуванню підлягає майно Страхувальника, що вказане в Договорі страхування, а саме:

2.3.1. **об'єкти нерухомості** - будівлі (промислові, адміністративні, соціально-культурного призначення, житлові, дачні, садові, господарські тощо) з оздобленням чи без оздоблення; окремо оздоблення; огорожа; предмети, закріплені на зовнішній стороні будівель і споруд (світлові рекламні установки, плакатні щити, вітрини, вітражі тощо); споруди та їх окремі частини і елементи, в тому числі автошляхи, залізниці, мости, тунелі, стадіони та інші подібні об'єкти; об'єкти незавершеного будівництва; надмогильні і кладовищенські споруди; повітряні і морські судна, судна внутрішнього плавання, що експлуатуються не за прямим призначенням, а в інших цілях (як кафе, ресторани тощо), або знаходяться на зберіганні, пам'ятники тощо;

2.3.2. **рухоме майно** – обладнання, устаткування, машини, верстати, передавальні пристрої, резервуари (місткості), електронне обладнання (обчислювальна, телекомунікаційна, оргтехніка тощо; точна механіка й оптика: вимірювальні прилади, фото-, кіно- і відеотехніка тощо; пересувне і переносне обладнання; носії інформації; зовнішня проводка, волоконно-оптичний кабель, сателітарні, радіо антени, щогли тощо; підземні кабелі; медична техніка тощо), сонячні електростанції, прилади, господарський інвентар, інструменти, готова продукція, товари, сировина, напівфабрикати, матеріали, меблі, предмети домашнього вжитку (посуд, килимові вироби, предмети інтер'єру, одяг, особисті речі тощо), скло, дзеркала та інші скляні елементи; транспортні засоби, що не експлуатуються, а знаходяться на збереженні Страхувальника на стоянках, що охороняються, в салонах, гаражах, ангарах і інших подібних приміщеннях/спорудах або територіях;

2.3.3. **декоративні елементи ландшафту** (малі архітектурні форми, декоративні водойми, фонтани, декоративне освітлення тощо);

2.3.4. **земельні ділянки;**

2.3.5. **сільськогосподарська продукція** (сільськогосподарські культури та насадження, сільськогосподарські тварини та птиця), від ризиків, зазначених в п.4.1. Правил.

2.4. При страхуванні машин і обладнання (устаткування) від поломок та електронного обладнання застосовуються Особливі умови страхування цих категорій майна, зазначені в підрозділах 18.1-18.2 Розділу 18 цих Правил.

2.5. Страхувальник при укладенні Договору страхування на підставі цих Правил може застрахувати додаткові витрати, пов'язані зі страховим випадком:

2.5.1. витрати на розчищення та прибирання вказаної в Договорі страхування території від уламків (залишків) пошкодженого чи знищеного майна, витрати по зламу і розбору руйн, вивезенню сміття, утилізації залишків майна, охорону території та інші подібні витрати, що пов'язані із наслідками страхового випадку;

- 2.5.2. витрати, що пов'язані з гасінням пожежі та іншими заходами по ліквідації наслідків страхового випадку, спрямовані на зменшення наслідків страхового випадку;
- 2.5.3. витрати на переїзд та оренду майна внаслідок настання страхового випадку;
- 2.5.4. витрати на відновлення документів, що знищені чи втрачені внаслідок настання страхового випадку, передбаченого Договором страхування;
- 2.5.5. витрати на заміну замків та систем безпеки внаслідок страхового випадку;
- 2.5.6. інші витрати, вказані в Договорі страхування, які безпосередньо пов'язані із страховим випадком (наприклад, витрати на оплату дезактивації (дегазації) зараженого (забрудненого) майна; витрати на оплату випробувань та/або сертифікації відновленого майна; витрати на оплату ремонту, включаючи операції по демонтажу і утилізації пошкоджених елементів застрахованого майна, витрати по демонтажу або переміщенню споруд, обладнання на нове місце та інші витрати, необхідні для рятування майна та/або з метою зменшення збитків).
- 2.6. За Договором страхування може бути застраховано як все майно, яке належить Страхувальнику / Вигодонабувачу, так і його визначена частина.
- 2.7. Страховик, якщо це передбачено умовами Договору страхування, може застрахувати майно від його пошкодження або знищення «по першому ризику». Страхування по «першому ризику» передбачає виплату страхового відшкодування без урахування того, чи відповідає страхова сума дійсній вартості майна на день настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування. В цьому випадку збитки відшкодовуються в межах страхової суми за Договором страхування, без застосування правила пропорційного відшкодування. При цьому відповідальність Страховика за Договором страхування припиняється з дати настання першого випадку, який визнається Страховиком як страховий і за яким Страховик здійснює страхове відшкодування.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ ТА РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

- 3.1. Страхова сума встановлюється в межах вартості майна за цінами і тарифами, що діють на момент укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 3.2. Страхова сума визначається на підставі документів, що підтверджують вартість майна, або за домовленістю Сторін.
- 3.3. Основою для визначення страхової суми є дійсна (ринкова) вартість майна (в тому числі оціночна). Страхувальник також може застрахувати майно по відновній, балансовій та заявленій вартостях.
- 3.4. Страхова сума не повинна перевищувати дійсну (ринкову) вартість майна, що підлягає страхуванню.
- 3.5. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, дійсна вартість майна може визначатися:
- 3.5.1. **для будівель і споруд** – в розмірі вартості будівництва об'єкта, аналогічного застрахованому по своїх проектних характеристиках і якості будівельних матеріалів, з урахуванням його зносу і експлуатаційно-технічного стану;
- 3.5.2. **для об'єктів незавершеного будівництва** – у розмірі фактичних матеріальних і трудових витрат на спорудження об'єкта, виходячи з затверджених цін, норм і розцінок для даного виду робіт і затрачених матеріалів на момент укладання Договору страхування;
- 3.5.3. **при страхуванні оздоблення будівель** – виходячи з витрат, необхідних для повторного проведення оздоблюваних робіт в обсязі та якості, що відповідає об'єкту, що підлягає страхуванню;

3.5.4. для устаткування, машин, обладнання, транспортних засобів, що не експлуатуються – виходячи з витрат, необхідних для придбання об'єкта, аналогічного застрахованому, з вирахуванням зносу, включаючи витрати на перевезення і монтаж, митні та інші збори;

3.5.5. для товарів, що виготовляються Страхувальником (як незавершеного виробництва, так і готових) – виходячи з витрат виробництва, необхідних для їх повторного виготовлення, але не вище ціни їх продажу;

3.5.6. для товарно-матеріальних цінностей, придбаних Страхувальником – виходячи з витрат, необхідних для їх повторної закупівлі, але не вище ціни, по якій вони могли б бути продані на момент страхування, включаючи витрати на їх транспортування, упаковку, митні і інші збори;

3.5.7. при страхуванні товарних запасів, що знаходяться в обороті (сировина, матеріали, паливо, товари на складі, товари в торговому залі тощо), страхова сума встановлюється за згодою Сторін в межах середньомісячної передбачуваної вартості товарних запасів, що знаходяться в межах території дії Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування. Страхувальник зобов'язаний вести облік товарів, що зберігаються в місці страхування;

3.5.8. при страхуванні декоративних елементів ландшафту – у розмірі витрат, необхідних для спорудження об'єкта, аналогічного застрахованому, виходячи з цін, що діють на момент укладення Договору страхування на території розташування застрахованого майна;

3.5.9. при страхуванні земельних ділянок – у розмірі їх дійсної, в тому числі оціночної, балансової або заявленої вартості.

3.6. Якщо Договором страхування передбачено страхування майна, зазначеного в п.5.1 Розділу 5 цих Правил, страхова сума встановлюється таким чином:

3.6.1. готівка в українській та іноземній валюті – у розмірі суми грошової готівки, підтвердженої документально, на момент прийняття на страхування. При цьому готівка повинна належним чином зберігатися (в касі, сейфах, банківських сховищах тощо) з дотриманням необхідних засобів захисту, у тому числі в частині доступу до вказаної готівки. При настанні страхового випадку Страхувальник повинен довести, що вказана готівка законним чином знаходилася на території страхування і зберігалася належним чином з дотриманням відповідних засобів захисту. При страхуванні готівки Страховик має право встановлювати ліміт відповідальності – суму, в межах якої він відшкодує збиток, заподіяний цій категорії майна, і яка може бути нижче за суму готівки, що знаходиться на території страхування;

3.6.2. акції, облігації, сертифікати, інші цінні папери – у розмірі їх номінальної / балансової вартості або на основі середньоринкової вартості (середньої ціни між ціною покупки і ціною продажу) на день страхування; **свідоцтва, ощадні і чекові книжки, кредитні картки** – у розмірі витрат, необхідних на відновлення вказаних видів майна. У разі неможливості відновити вказані види майна страхове відшкодування по цьому об'єкту не виплачується, навіть якщо воно було прийнято на страхування за заявою Страхувальника;

3.6.3. дорогоцінні і рідкоземельні метали в дроті, злитках, піску, самородках, коштовні камені і вироби з них – у розмірі вартості вказаних видів майна, підтвердженої відповідними документами. При цьому Страхувальник повинен підтвердити факт і обґрунтованість знаходження цих об'єктів майна на території дії Договору страхування, а також дотримання ним необхідних засобів захисту, у тому числі в частині доступу до цих об'єктів.

Готівка (казначейські квитки, банкноти, монети), цінні папери (акції, облігації, векселі тощо), дорогоцінні метали в злитках та інших цінності в касі, сейфах і банківських сховищах тощо підлягають страхуванню на Особливих умовах, вказаних в п.18.3 Розділу 18 цих Правил;

3.6.4. рукописи, плани, схеми, креслення, акти й інші документи, бухгалтерські і ділові книги, картотеки, фотознімки, негативи – у розмірі витрат, необхідних на відновлення вказаних видів майна, за умови, що копії вказаних документів належним чином зберігаються Страхувальником в місці іншому, ніж територія страхування. У разі неможливості відновити вказані види майна страхове відшкодування по цьому об'єкту не виплачується, навіть якщо воно було прийнято на страхування за заявою Страхувальника;

3.6.5. моделі, макети, зразки, форми, виставкові екземпляри тощо – у розмірі витрат, необхідних на відновлення аналогічних вказаних видів майна. У разі неможливості відновити вказані види майна, страхове відшкодування по цьому об'єкту не виплачується, навіть якщо воно було прийнято на страхування за заявою Страхувальника;

3.6.6. колекції марок, монет, грошових знаків, бонів і інші колекції - у розмірі дійсної вартості вказаного майна або у розмірі витрат, необхідних для відновлення цього майна, за умови, що їх подальше відновлення можливе. При цьому на момент настання страхового випадку Страхувальник повинен довести, що вказані об'єкти законним чином знаходилися на території страхування і зберігалися належним чином з дотриманням необхідних засобів захисту, у тому числі в частині доступу до вказаних об'єктів;

3.6.7. твори мистецтва (предмети живопису, скульптури, графіки, декоративно-прикладного мистецтва тощо), предмети антикваріату, виставочні експонати, пам'ятники історії, культури і архітектури, предмети і документи, що мають історичну і культурну цінність, предмети релігійного культу, бібліотечні та музейні фонди; рідкісні, унікальні та ексклюзивні предмети - підлягають страхуванню на Особливих умовах, вказаних в п.18.4 Розділу 18 цих Правил;

3.6.8. технічні носії інформації, зокрема магнітні плівки і касети, магнітні диски, блоки пам'яті тощо – у розмірі прямих і реальних витрат, необхідних на відновлення інформації, що міститься на вказаних носіях, за умови, що копії носіїв інформації належним чином зберігаються Страхувальником в місці іншому, ніж територія страхування. У разі фізичної неможливості відновити вказані види майна страхове відшкодування по цьому об'єкту не виплачується, навіть якщо воно було прийнято на страхування за заявою Страхувальника;

3.6.9. отруйні, їдкі і вибухові речовини, а також легкозаймисті рідини і гази; зброя, боєприпаси – у розмірі дійсної вартості вказаних видів майна. При цьому на момент настання страхового випадку Страхувальник повинен довести, що вказані об'єкти законним чином знаходилися на території страхування і зберігалися належним чином з дотриманням необхідних засобів захисту, у тому числі в частині доступу до вказаних об'єктів;

3.6.10. ділова деревина і дрова на лісосіках та під час сплаву – у розмірі дійсної вартості майна, що підлягає страхуванню, підтвердженої документально;

3.6.11. автомати, що приймають як оплату монети або жетони, а також банкомати - виходячи з витрат, необхідних для придбання об'єкта, аналогічного застрахованому, з вирахуванням зносу, включаючи витрати на перевезення і монтаж, митні та інші збори;

3.6.12. майно, що підлягає зберіганню в холодильних камерах, підлягає страхуванню на Особливих умовах, вказаних в п.18.5 Розділу цих Правил.

3.7. Страхова сума або ліміт відповідальності Страховика можуть бути встановлені по окремому страховому випадку, окремому страховому ризику, групі страхових випадків, по окремому об'єкту чи групі об'єктів, що приймаються на страхування, або за Договором страхування в цілому.

3.8. Страхова сума може дорівнювати індексованій вартості (з урахуванням індексу росту цін), якщо це передбачено умовами Договору страхування.

3.9. Договір страхування за згодою Сторін може бути укладений на повну вартість майна або на певну частину (відсоток) від цієї вартості.

3.10. Страховик несе відповідальність за Договором страхування лише в межах страхової суми або лімітів відповідальності, вказаних в Договорі страхування.

3.11. Якщо страхова сума буде нижчою за дійсну вартість майна на момент укладання Договору страхування, відповідальність Страховика по відшкодуванню збитку зменшується пропорційно відношенню страхової суми до дійсної вартості майна, що прийняте на страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3.12. Якщо це обумовлено умовами Договору страхування, майно, яке буде набуватися Страхувальником (новозакуплені речі, збільшення вартості основних засобів в результаті проведення капітального ремонту, інвестицій, модернізацій тощо) може включатися до страхового покриття з моменту внесення до реєстру бухгалтерського обліку основних засобів або за умови наявності документів володіння чи прийому (договір, чек, накладна). Для цього Страхувальнику необхідно негайно, але не пізніше двох робочих днів, письмово повідомити Страховика про цей факт і укласти додатковий договір, якщо інше не зазначено в Договорі страхування. Розрахунок додаткових страхових платежів проводиться Страховиком на підставі річного страхового тарифу за Договором страхування пропорційно кількості днів дії страхового покриття або із застосуванням коефіцієнтів короткостроковості, за вибором Страховика, якщо інше не зазначено в Договорі страхування.

3.13. Ліміт відповідальності на страхування додаткових витрат, якщо вони покриваються за Договором страхування, може становити не більше 20% від страхової суми за Договором страхування, якщо інше ним не передбачено.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ

4.1. За умовами цих Правил страховими випадками є знищення, пошкодження чи втрата застрахованого майна внаслідок наступних подій (страхових ризиків), передбачених Договором страхування, відповідно до п.4.1 Правил:

4.1.1. пожежа, задимлення, що її супроводжує, включаючи виділення сажі, вибух (в тому числі вибух газу), влучення блискавки;

4.1.2. стихійні лиха (стихійні метеорологічні явища): сильний вітер, включаючи смерч, ураган, бурю, тайфун, шквал, шторм; схід снігових лавин, зсуви, обвали, осипи, селі; каменепад; високі рівні води (повінь, паводок), крупний град, дуже сильний дощ (злива), затяжні дощі; дуже сильний снігопад, сильне налипання мокрого снігу, тиск снігового покриву, сильна ожеледь, дуже сильний мороз; інтенсивний льодохід та інші стихійні лиха, передбачені Договором страхування;

4.1.3. осідання (провал) земної поверхні, підвищення рівня ґрунтових вод;

4.1.4. землетрус;

Страховий захист на випадок настання страхових ризиків, зазначених в п.4.1.1 - 4.1.4 цих Правил, надається при наявності у Страховика ліцензії на добровільне страхування від вогневих ризиків і ризиків стихійних явищ.

4.1.5. наїзд наземних транспортних засобів;

4.1.6. падіння літальних апаратів, їх частин, уламків чи вантажу;

4.1.7. аварія;

4.1.8. протиправні дії третіх осіб;

4.1.9. вплив води чи інших рідин;

4.1.10. падіння дерев і інших сторонніх предметів;

4.1.11. терористичний акт і інші непередбачені ситуації (згідно п.4.2.12 цих Правил).

4.2. Згідно з цими Правилами під ризиками, перерахованими в п.4.1, розуміють:

4.2.1. під групою ризиків, зазначених в п.4.1.1 цих Правил, розуміють збиток, заподіяний застрахованому майну наступними подіями:

пожежа - виникнення вогню, здатного самостійно розповсюджуватися зовні місць, спеціально призначених для його розведення та підтримки. При цьому підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок заходів для гасіння пожежі і для запобігання її розповсюдження.

задимлення - виділення диму в результаті пожежі (або тління).

виділення сажі - виділення сажі в результаті пожежі (або тління).

вибух - швидкий одночасний викид енергії, внаслідок чого відбувається знищення або пошкодження застрахованого об'єкта.

влучення блискавки - спрямований в наземні об'єкти розряд атмосферної електрики, що викликає загорання, пошкодження або повне знищення застрахованого майна.

4.2.2. **Стихійне лихо** - надзвичайна подія, що не піддається впливові людини і є наслідком дії сил природи (повінь, землетрус тощо), яку відносять до стихійного метеорологічного явища.

Під ризиками, переліченими в п.4.1.2, розуміють збиток, заподіяний застрахованому майну наступними стихійними метеорологічними явищами:

сильний вітер - рух повітря відносно земної поверхні, викликаний нерівномірним розподілом атмосферного тиску і спрямований із зони високого тиску до зони низького. Вітри класифікують у залежності від їхньої сили, тривалості та напрямку:

смерч – сильний вихор, який опускається з основи купчасто-дощової хмари у вигляді темної вирви чи хобота і має вертикальну вісь, невеликий поперечний перетин і дуже низький тиск у центральній його частині. Швидкість вітру в смерчі досягає 50-100м/с і може викликати катастрофічні руйнування, іноді з людським жертвами;

ураган – вітер руйнівної сили та значної тривалості, який викликає катастрофічні руйнування. Швидкість вітру в урагані більше 32 м/с;

буря – дуже сильний вітер, який викликає сильне хвилювання на морі та руйнування на суші. Швидкість вітру в бурі сягає 25-32 м/с;

тайфун - потужний атмосферний тропічний вихор з низьким атмосферним тиском в середині, що досягає сили урагану, зафіксований гідрометеорологічною службою;

шквал – різке короточасне підсилення швидкості вітру під час грози або перед грозою. Максимальна швидкість вітру при шквалах може перевищувати 40 м/с;

шторм – тривалий дуже сильний вітер на морі чи озері, зі швидкістю 20 м/с і більше, який викликає велике хвилювання води.

схід снігових лавин - швидкий рух снігу вниз зі схилу в результаті дії сил земного тяжіння.

зсуви, обвали, осипи - швидкий рух вниз зі схилу мас гірських порід в результаті дії сил земного тяжіння.

селі - це стрімкий рух з гір тимчасових потоків, які швидко переносять великі маси розмитих дощами порід, води, каміння, щебеню, піску і глини.

каменепад - швидкий рух вниз зі схилу мас каменів в результаті дії сил земного тяжіння чи техногенних обставин.

високі рівні води (повінь, паводок) – значні затоплення суходолу в результаті підняття рівня води вище звичайного рівня внаслідок рясних опадів, швидкого танення снігів, утворення крижаних заторів або коли вітер жене воду з боку моря в гирла річок.

крупний град – тверді атмосферні опади, які випадають у вигляді льоду і складаються з непрозорого льодового ядра, оточеного шарами прозорого та білого льоду, діаметром від 4-5 мм.

дуже сильний дощ (злива) - випадання інтенсивного короткочасного дощу кількістю понад 30 мм за період часу менше однієї години, зафіксоване гідрометеорологічною службою та невластиве для даної місцевості.

затяжні дощі – інтенсивні дощі, що випадають безперервно або з незначною перервою протягом доби (інколи – декількох двох - трьох діб) з кількістю опадів 100 мм і більше.

дуже сильний снігопад – атмосферні опади у вигляді снігу з розрахунку, що за 1 годину випадає більше 1 мм опадів, що приводить до обриву ліній електропередач, ушкодження будівель, нестійкості сніжного покриву на схилах і сходу лавин тощо.

сильне налипання мокрого снігу, тиск снігового покриву - налипання мокрого снігу чи утворення снігового покриву на відкритих елементах застрахованого майна, що призвело до його знищення чи пошкодження.

сильна ожеледь – утворення шару льоду на відкритих елементах застрахованого майна, що призвело до його знищення чи пошкодження.

дуже сильний мороз – механічні руйнації елементів застрахованого майна, викликані низькою температурою зовнішнього повітря, значення якої знаходиться за межами допустимої температури, розрахованої для застрахованого майна.

інтенсивний льодохід – рух крижин або крижаних полів на річках.

Договором страхування можуть бути передбачені і інші стихійні лиха відповідно до чинного законодавства, зокрема, що також стосуються земельних ділянок – карстові провалля, сильні пилові бурі, дуже сильна спека, засуха, вимокання, заморозки, зневоднення земель тощо.

4.2.3. під **осіданням (провалом) земної поверхні** розуміють провал ділянки земної поверхні в природні тріщини та пустоти землі в результаті природних явищ, зокрема, зміни рівня ґрунтових вод, обвалів карстових схилів, вигорання залежів торфу тощо.

підвищення рівня ґрунтових вод - вихід ґрунтових вод на поверхню землі, викликаний надмірним її зволоженням.

4.2.4. під **землетрусом** розуміють пружинні коливання земної кори, сила яких перевищує 3 бали за шкалою Ріхтера, зумовлені природними географічними явищами, що викликають розломи, зсуви, зміщення ділянок земної поверхні.

4.2.5. під ризиком **"наїзд наземних транспортних засобів"** розуміють збиток, спричинений знищенням або пошкодженням застрахованого об'єкта внаслідок зіткнення чи наїзду будівельної техніки, транспорту чи технічних засобів, що рухаються під керуванням чи без керування людини та використовують для пересування будь-який вид енергії на застраховане майно, що не здійснювало руху під час наїзду на нього.

4.2.6. під ризиком **"падіння літальних апаратів"** розуміють збиток, заподіяний застрахованому майну внаслідок падіння літальних апаратів, що пілотуються, або їх частин, уламків чи вантажу, а також розливу палива літальних апаратів.

4.2.7. під ризиком **"аварія"** розуміють небезпечну подію техногенного характеру, що створює на об'єкті, території або акваторії загрозу для життя і здоров'я людей і призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи завдає шкоди довкіллю. Сюди належать аварії в системах тепло-, газопостачання, в електричних мережах, виробничі аварії тощо. При цьому не відшкодовується збиток, заподіяний впливом води чи інших рідин згідно з п.4.1.9 цих Правил.

4.2.8. під групою ризиків **"протиправні дії третіх осіб"** розуміються одна або кілька з зазначених дій сторонніх (третьох) осіб, які не є стороною Договору страхування, щодо застрахованого майна: крадіжка, грабіж, хуліганство, розбій, напад озброєної банди, підпал та інше умисне знищення або пошкодження майна (акти вандалізму, піддрив тощо). При цьому:

підпал – свідоме викликання пожежі шляхом застосування джерела вогню до певних об'єктів;

хуліганство – грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом;

крадіжка – таємне викрадення застрахованого майна з території страхового покриття шляхом проникнення в закрите приміщення з використанням відмичок, підроблених ключів, інших інструментів або технічних засобів, а також зі зломом конструктивних елементів будівель і приміщень;

грабіж - відкрите викрадення застрахованого майна з території страхового покриття;

розбій – напад з метою заволодіння застрахованим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства;

напад озброєної банди - напад озброєної банди на підприємства, організації, установи чи окремих осіб, що призвів до пошкодження або знищення застрахованого майна.

4.2.9. під ризиком **«вплив води чи інших рідин»** розуміють збиток, викликаний знищенням або пошкодженням застрахованого майна:

4.2.9.1. водою чи іншими рідинами, що аварійно витекли із трубопроводу гарячого і/або холодного водопостачання, опалювальних систем, трубопроводу внутрішньої каналізації та/або інших стаціонарно пов'язаних із системою засобів водопостачання або установок водяного або парового опалення, систем пожежогасіння, системи протипожежного водоводу, систем кондиціонування в межах споруди;

4.2.9.2. водою чи іншими рідинами, що проникли з сусідніх приміщень;

4.2.9.3. внаслідок помилкового спрацювання систем пожежогасіння (спринклерних установок);

4.2.9.4. внаслідок розриву або замерзання систем водопостачання, каналізації, водяного та парового опалення, включаючи водопостачальні крани, гідрометри, опалювальні батареї, парові котли, бойлери, обладнання водяного та парового опалення, системи пожежогасіння, систем кондиціонування;

4.2.9.5. внаслідок раптового пошкодження, розриву або замерзання безпосередньо з'єднаних із системами водопостачання, каналізації, водяного та парового опалення кранів, вентилів, баків, ванн, радіаторів, опалювальних котлів, бойлерів тощо;

4.2.9.6. внаслідок випадкового витоку води із акваріумів, водних матраців та інших аналогічних пристроїв.

4.2.10. під ризиком **«падіння дерев і інших сторонніх предметів»** розуміють пошкодження застрахованого майна внаслідок падіння дерев, їх уламків чи інших сторонніх предметів (скла, шиферу, споруд чи їх уламків, рекламних вивісок тощо), падіння стовпів, щогл освітлення, інших конструкцій, за винятком тих випадків, що виникли внаслідок їх неправильної установки або монтажу;

4.2.11. під ризиком **«терористичний акт»** розуміють застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або не вчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста), а також погроза вчинення зазначених дій з тією самою метою;

4.2.12. під **«іншими непередбаченими ситуаціями»** розуміють будь-які випадкові та непередбачувані ситуації, що призвели до знищення та/або пошкодження та/або втрати застрахованого майна внаслідок випадкового і непередбачуваного впливу на нього, які в тому числі викликані діями сторони, що не є стороною Договору страхування (масові заворушення, страйки, локаути, громадські демонстрації, порушення громадського порядку тощо) за винятком виключень, зазначених в Розділі 5 цих Правил та/або Договорі страхування.

4.3. За згодою Сторін Страховик додатково може надати страховий захист на випадок знищення чи пошкодження застрахованого майна внаслідок **бою скляних поверхонь** з будь-якої причини, в тому числі внаслідок їх випадкового розбиття (бою). Під «боем скляних поверхонь» слід розуміти биття скляних елементів будівель, включаючи внутрішні перегородки зі скла, дзеркала, вітрини, склоподібні матеріали (облицювання фасадів і стін, покрівлі, вітражі, вивіски, світлові реклами, промислові ліхтарі зі скла, суцільне скло (вітрини), гнуче скло, шибки дверей, вікон, скляні двері тощо) та інших скляних елементів застрахованого майна.

4.3.1. Якщо це передбачено Договором страхування, Страховик також відшкодовує витрати по: тимчасовій заміні скла (скляних елементів) у випадку неможливості термінової заміни склом, аналогічним розбитому; монтажу і демонтажу предметів, що перешкоджають заміні розбитого скла (жалюзі, ґрати тощо); фарбуванню, розпису, гравіюванню, покриттю плівкою або лаком, протравленню і сонцезахисній обробці скла, вставленого замість розбитого; монтажу і складанню світлових рекламних щитів.

4.4. Страхування розповсюджується на страхові випадки, які настали в період дії Договору страхування.

4.5. Якщо це передбачено умовами Договору страхування, Страховик додатково може надати страховий захист на випадок понесення збитків Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок пошкодження, знищення чи втрати застрахованого майна в результаті інших ризиків відповідно до міжнародних систем страхування, які вимагають застосування уніфікованих умов страхування, з урахуванням вимог, передбачених чинним законодавством України.

4.6. Страховик, якщо це передбачено умовами Договору страхування, може надати додатково страховий захист на випадок понесення збитків Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок подій, передбачених п.5.5 цих Правил, на особливих умовах, передбачених Договором страхування, за умови сплати додаткового страхового платежу.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Якщо інше не передбачено в Договорі страхування, страховий захист не розповсюджується на:

5.1.1. акції, облігації, сертифікати і інші цінні папери, свідоцтва, ощадні і чекові книжки, кредитні картки;

5.1.2. дорогоцінні і рідкоземельні метали в дроті, злитках, піску, самородках, коштовні каміння та вироби з них;

5.1.3. рукописи, плани, схеми, креслення, акти й інші документи, бухгалтерські і ділові книги, картотеки, фотознімки, негативи;

5.1.4. інформацію на носіях будь-яких видів;

5.1.5. технічні носії інформації, зокрема магнітні плівки і касети, магнітні диски, блоки пам'яті тощо;

5.1.6. моделі, макети, зразки, форми, виставкові екземпляри тощо;

5.1.7. колекції марок, монет, грошових знаків, бонів і інші колекції;

5.1.8. твори мистецтва (предмети живопису, скульптури, графіки, декоративно-прикладного мистецтва тощо), предмети антикваріату, виставочні експонати, пам'ятники історії, культури і архітектури, предмети і документи, що мають історичну і культурну цінність, предмети релігійного культу, бібліотечні та музейні фонди; рідкісні, унікальні та ексклюзивні предмети;

5.1.9. отруйні, їдкі і вибухові речовини, а також легкозаймисті рідини і газу;

5.1.10. зброю і боєприпаси;

5.1.11. ділову деревину і дрова на лісосіках та під час сплаву;

5.1.12. автомати, що приймають як оплату монети, банкноти або жетони, а також банкомати;

5.1.13. товари з простроченим строком придатності або строком реалізації;

5.1.14. майно, що підлягає зберіганню в холодильних камерах;

5.1.15. домашніх тварин, птахів, кімнатні рослини, насіння, садові та декоративні насадження;

5.1.16. майно, що не належить Страхувальнику, але знаходиться в застрахованому приміщенні або на його території;

5.1.17. майно, що знаходиться в зоні військових та бойових дій.

- 5.2. За цими Правилами не можуть бути застраховані будівлі і споруди, визнані компетентними органами як такі, що знаходяться в аварійному стані, а також майно, яке знаходиться в них.
- 5.3. У випадках, передбачених Особливими умовами до цих Правил, можуть бути застраховані майнові інтереси, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням майном при здійсненні будівельно-монтажних робіт.
- 5.4. Майно, перераховане в п.5.1 цих Правил, вважається застрахованим тільки в тому випадку, якщо це прямо зазначено в Договорі страхування, з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування вказаних об'єктів.
- 5.5. Якщо умовами Договору страхування не передбачено інше, Страховик не відшкодовує збитки, заподіяні у разі:
- 5.5.1. військових та бойових дій, громадянської війни, повстань; дії мін, бомб та інших знарядь війни;
 - 5.5.2. терористичних актів, масових заворушень, страйків, локаутів, громадських демонстрацій, порушень громадського порядку тощо (якщо цей ризик не застрахований за Договором страхування);
 - 5.5.3. конфіскації, реквізиції, арешту, націоналізації, знищення або пошкодження майна за розпорядженням військової або цивільної влади;
 - 5.5.4. дії ядерної енергії в будь-якій формі, використання матеріалів, які розщеплюються, іонізуючої дії радіації;
 - 5.5.5. дії дощової води, снігу, бруду та інших рідин внаслідок їх проникнення через незачинені вікна чи інші отвори, якщо ці отвори не виникли внаслідок настання страхового випадку;
 - 5.5.6. дій або бездіяльності Страхувальника щодо усунення обставин, які підвищують ступінь ризику, впродовж погодженого зі Страховиком строку;
 - 5.5.7. навмисних дій Страхувальника, його представників або осіб, які несуть відповідальність за збереження застрахованого майна за умовами будь-яких договорів;
 - 5.5.8. порушення правил зберігання вибухо- або вогнебезпечних речовин та предметів чи інших правил зберігання, встановлених щодо застрахованого майна;
 - 5.5.9. недотримання Страхувальником інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, а також використання цього майна не за призначенням;
 - 5.5.10. недотримання чи порушення Страхувальником (його працівниками) правил та норм пожежної безпеки, техніки безпеки чи охорони праці;
 - 5.5.11. обвалу будівель або їх частин внаслідок: помилок при проектуванні або будівництві; дефектів будівельних матеріалів; ветхості споруди, часткового її руйнування або пошкодження внаслідок довгострокової експлуатації;
 - 5.5.12. крадіжки або розкрадання майна під час або безпосередньо після настання страхового випадку іншого, ніж протиправні дії третіх осіб;
 - 5.5.13. крадіжки без ознак силового вторгнення, крадіжки за попередньою згодою із Страхувальником, зникнення майна за нез'ясованих обставин;
 - 5.5.14. пошкодження майна тваринами, червами, гризунами і комахами;
 - 5.5.15. проведення будівельно-монтажних або ремонтних робіт; проведення робіт, пов'язаних з будівництвом/реконструкцією об'єктів нерухомості, розміщених поряд із застрахованим майном, або сусідніх приміщень, які не належать Страхувальнику;
 - 5.5.16. просідання ґрунту, обвалу, що сталися в результаті земляних робіт або будь-якої іншої діяльності людини;

- 5.5.17. припинення подачі електроенергії з мережі енергопостачання;
- 5.5.18. впливу електричного струму на різноманітні електричні прилади, з виникненням полум'я чи без нього, в результаті стрибків напруги, порушення ізоляції, короткого замикання, інших аварій та неполадок електрообладнання, якщо це не стало причиною виникнення подальшої пожежі;
- 5.5.19. впливу вологості (пліснява, грибок), водяної пари, конденсату тощо, якщо такий вплив не є прямим наслідком страхового випадку;
- 5.5.20. самозаймання, бродіння, гниття, корозії чи інших природних властивостей застрахованого майна;
- 5.5.21. випрівання, самозапилення, засмічення майна домішками, пилом та іншими сторонніми предметами;
- 5.5.22. природних втрат застрахованого майна;
- 5.5.23. впливу на застраховане майно вогнем чи теплом з метою обробки, переробки чи з іншою метою;
- 5.5.24. обробки майна вибухом або тиском з виробничою чи іншою метою (зварка вибухом, синтез речовин при вибуху, нанесення покриття ударною хвилею, переміщення вибухом, зміцнення матеріалів вибухом, вибухи в камерах згорання двигунів різного типу тощо);
- 5.5.25. застосування вибухових речовин (динаміту, тротилу та інших хімічних сполук) або суміші речовин, здатних до швидкої екзотермічної реакції, що супроводжується виділенням великої кількості тепла і газів, спеціально призначених для проведення вибухів в тій чи іншій формі;
- 5.5.26. вибуху парових котлів, бойлерів або інших резервуарів, що працюють під високим тиском, а також руйнування вакуумного устаткування;
- 5.5.27. дефектів обладнання (устаткування), які мали місце на момент укладання Договору страхування і які повинні бути відомі Страхувальнику;
- 5.5.28. дефектів матеріалів, похибок у конструкції, виготовленні або монтажі застрахованого майна, в тому числі дефектів естетичного характеру (подряпини, відколи, плями, пошкодження фарбування тощо);
- 5.5.29. поломок застрахованого майна, пов'язаних з порушенням правил їх експлуатації;
- 5.5.30. впливу водяних, кислотних або інших випарів, що виникають у процесі виробничої діяльності Страхувальника;
- 5.5.31. природного зносу або наслідків експлуатації обладнання (устаткування), морального зносу;
- 5.5.32. похибок в експлуатації або обслуговуванні застрахованого майна, необережності обслуговуючого персоналу;
- 5.5.33. перенавантаження, перегріву, вібрації, розладу, заклинювання, дії відцентрової сили або перевантаження матеріалу;
- 5.5.34. розривів тросів і ланцюгів, падіння застрахованих предметів, їх удару об інші предмети та інші механічні пошкодження;
- 5.5.35. виходу з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки;
- 5.5.36. наднизького або надвисокого тиску;
- 5.5.37. опосередкованого впливу на електричне обладнання атмосферної електрики (непряма дія блискавки), якщо це не стало причиною виникнення подальшої пожежі;

5.5.38. пошкодження, знищення чи втрати застрахованого майна - товарів в обороті (готової продукції, сировини, товарів, напівфабрикатів), строк реалізації / придатності яких на дату настання страхового випадку минув;

5.5.39. інші випадки, передбачені Договором страхування, в залежності від виду і особливостей майна, що приймається на страхування.

5.6. За цими Правилами не відшкодовуються:

5.6.1. збитки, завдані вогнем/вибухом майну, в якому вогонь/вибух спеціально створюється та/або яке спеціально призначене для його розведення, підтримки, поширення, передачі, крім випадків, коли такий вогонь/вибух виходить з під контролю та виникає пожежа;

5.6.2. збитки, що виникли у зв'язку з пошкодженням застрахованого майна в результаті впливу звукового удару, викликаного літальним апаратом, за винятком випадку, коли такий вплив був спричинений падінням такого апарату;

5.6.3. збитки, завдані стихійним лихом при оголошенні території місця страхування зоною стихійного лиха до моменту укладення Договору страхування;

5.6.4. збитки, що сталися внаслідок забруднення навколишнього середовища (екологічна шкода);

5.6.5. шкода, за яку відповідають інші особи за договорами постачання, гарантії, підряду і ремонту тощо;

5.6.6. моральна шкода;

5.6.7. упущена вигода;

5.6.8. штрафи, пеня та інші фінансові санкції.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Строк дії Договору страхування встановлюється за згодою Страховика та Страхувальника і зазначається в Договорі страхування.

6.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.3. Майно вважається застрахованим за місцем знаходження, вказаним в Договорі страхування.

6.4. Дія Договору страхування поширюється на територію, вказану в Договорі страхування.

6.5. При зміні місцезнаходження майна територія страхування, вказана в Договорі страхування, може бути розширена і/або змінена шляхом внесення змін в умови Договору страхування.

6.6. Якщо застраховане майно вилучається з території страхового покриття, страховий захист припиняється. Тільки у тому випадку, якщо це передбачено Договором страхування, страховий захист може надаватись на період тимчасового знаходження застрахованого майна поза місцем страхування (у зв'язку з проведенням чистки, огляду, технічного обслуговування, поточного або капітального ремонту, профілактичних робіт, переміщення на інший склад або в майстерню тощо).

6.7. Рухоме майно вважається застрахованим в тих приміщеннях, які зазначені в Договорі страхування, а також, за згодою Сторін, в територіальних межах, обумовлених Договором страхування.

6.8. Договором страхування можуть бути передбачені виключення для окремих видів майна, для яких може бути визначена інша територія страхування або може бути встановлена необмежена територія страхування.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

7.2. При укладанні Договору страхування Страхувальник надає Страховику, якщо інше не передбачено Договором страхування:

7.2.1. можливість оглянути майно, що підлягає страхуванню;

7.2.2. вичерпну достовірну інформацію про майно, що підлягає страхуванню;

7.2.3. інформацію про відомі йому небезпечні обставини (властивості речовин та матеріалів, що використовуються на виробництві, небезпечні виробничі процеси та операції, устаткування тощо), що можуть призвести до настання страхового випадку;

7.2.4. інформацію про події у минулому, що призвели до пошкодження майна та які мали ознаки страхових випадків.

7.3. При страхуванні предмета застави або оренди, на вимогу Страховика, Страхувальник надає: копію договору застави або оренди; опис заставного чи орендованого майна; копію кредитного договору тощо.

7.4. У випадку втрати Страхувальником оригінального примірника Договору страхування йому видається дублікат. Після видачі дубліката втрачений оригінал Договору страхування вважається недійсним і виплати за ним не здійснюються.

7.5. Договір страхування вважається недійсним у випадках, передбачених чинним законодавством України.

7.6. Договір страхування може бути укладено в письмовій або електронній формі із використанням інформаційно-телекомунікаційних систем. Недотримання однієї з передбачених форм є підставою для визнання Договору страхування недійсним. Порядок укладення електронних Договорів страхування Страховик затверджує відповідно до чинного законодавства.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

8.1. Страхувальник має право:

8.1.1. укласти Договір страхування на користь іншої особи (Вигодонабувача) та змінювати, призначати інших Вигодонабувачів протягом строку дії Договору страхування;

8.1.2. отримати страхове відшкодування в разі настання страхового випадку в розмірі і порядку, передбачених Договором страхування;

8.1.3. ініціювати внесення змін в умови Договору страхування;

8.1.4. достроково припинити дію Договору страхування у порядку, передбаченому цими Правилами та законом;

8.1.5. за письмовою заявою отримати у Страховика дублікат Договору страхування в разі втрати оригіналу.

8.2. Страховик має право:

8.2.1. перевіряти всю надану Страхувальником інформацію щодо предмета Договору страхування;

8.2.2. самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку та надавати запити у компетентні органи, які володіють інформацією щодо страхового випадку або розміру збитку;

8.2.3. брати участь у рятуванні та збереженні застрахованого майна;

8.2.4. протягом дії Договору страхування перевіряти стан застрахованого майна, виконання Страхувальником умов Договору страхування, дотримання ним правил (стандартів чи інструкцій) безпеки, технологічних вимог, а також достовірність поданої Страхувальником інформації;

8.2.5. вимагати сплати несплаченої частини страхового платежу до виплати страхового відшкодування або вирахувати з суми відшкодування несплачену частину страхового платежу, якщо страховий платіж сплачується Страхувальником в розстрочку (частинами);

8.2.6. за наявності причини для сумнівів в обґрунтованості (законності) виплати страхового відшкодування відстрочити виплату до отримання підтвердження або спростування цих причин відповідними компетентними органами, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців.

8.2.7. достроково припинити дію Договору страхування у порядку, передбаченому цими Правилами та законом;

8.2.8. відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених цими Правилами, Договором страхування та законом;

8.2.9. ініціювати внесення змін в умови Договору страхування;

8.2.10. вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки, після виплати страхового відшкодування.

8.3. Страхувальник зобов'язаний:

8.3.1. своєчасно вносити страхові платежі в строки та в обсягах, визначених в Договорі страхування;

8.3.2. при укладенні Договору страхування надати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику. Інформацією, що має істотне значення для оцінки страхового ризику, вважається інформація, що подається Страхувальником в заяві на страхування, а також будь-яка інша інформація, якою володіє Страхувальник, і яка може вплинути на судження Страховика щодо можливості прийняття майна на страхування та на розмір страхового тарифу;

8.3.3. повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета Договору страхування;

8.3.4. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

8.3.5. повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами Договору страхування;

8.3.6. забезпечувати відповідні (встановлені виробником, законодавством, внутрішніми нормативними актами Страхувальника) умови зберігання та експлуатації застрахованого майна;

8.3.7. передати Страховику всі необхідні документи і вживати всіх заходів для реалізації Страховиком права вимоги до винних осіб.

8.4. Страховик зобов'язаний:

8.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами страхування та цими Правилами;

8.4.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику;

8.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування в передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

8.4.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

8.4.5. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти з ним Договір страхування;

8.4.6. не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

8.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права і обов'язки Страховика та Страхувальника, що не суперечать чинному законодавству України.

8.6. За невиконання або неналежне виконання прийнятих зобов'язань за Договором страхування Сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

9.1. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:

9.1.1. у разі виникнення пожежі - негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2 (двох) годин (якщо Договором страхування не передбачений інший строк), повідомити пожежну охорону та вживати заходів для її ліквідації та рятування майна;

9.1.2. негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів (якщо Договором страхування не передбачений інший строк повідомлення), будь-яким способом повідомити Страховика з подальшим письмовим підтвердженням;

9.1.3. негайно вжити всіх можливих заходів, у тому числі рекомендованих Страховиком, для зменшення збитків та рятування застрахованого майна;

9.1.4. негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів (якщо Договором страхування не передбачений інший строк), повідомити відповідні компетентні органи (зокрема, органи МВС, Нацполіції, Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС), Українського Гідрометеорологічного центру (далі - УкрГМЦ), житлово-експлуатаційних служб тощо);

9.1.5. забезпечити представнику Страхувальника можливість:

9.1.5.1. оглянути пошкоджене майно (залишки майна) або місце, звідки було викрадено застраховане майно;

9.1.5.2. брати участь у заходах щодо зменшення збитку та рятування застрахованого майна;

- 9.1.5.3. розслідувати і встановити факт, причини і обставини настання страхового випадку;
- 9.1.5.4. визначити розмір збитку;
- 9.1.6. подати письмову заяву на виплату страхового відшкодування з зазначенням обставин виникнення збитку, а також надати всі документи, зазначені в Договорі страхування, що підтверджують факт, обставини, причини виникнення та розмір збитку у строк, встановлений Договором страхування. Письмова заява повинна містити: номер Договору страхування; відомості про Страхувальника (Вигодонабувача), а також про власника застрахованого майна (у разі, коли Страхувальник (Вигодонабувач) не є власником застрахованого майна); відомості про характер страхового випадку, а також дату, час і місце його настання; дату, коли Страхувальник одержав відомості про настання страхового випадку, і опис обставин отримання таких відомостей; інші відомості, відомі Страхувальнику, що стосуються страхового випадку;
- 9.1.7. надати Страховику у письмовому вигляді всю наявну інформацію, необхідну для висновків про розмір та причини пошкодження або знищення застрахованого майна;
- 9.1.8. надати Страховику опис пошкодженого або втраченого майна в строк, встановлений Договором страхування;
- 9.1.9. зберегти пошкоджене майно у тому вигляді, в якому воно опинилось після настання страхового випадку, до огляду представником Страховика. Змінювати розташування майна можливо тільки тоді, коли це необхідно для безпеки та /або для зменшення розміру збитків. При цьому, Страхувальнику рекомендується зафіксувати картину місця події за допомогою фотоапарата, відеокамери;
- 9.1.10. повідомити Страховика про залучення незалежного експерта для огляду пошкодженого (знищеного) застрахованого майна в тому випадку, якщо незалежний експерт залучається Страхувальником;
- 9.1.11. передати Страховику всі документи та вжити заходів для здійснення Страховиком права вимоги до осіб, винних у заподіянні збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;
- 9.1.12. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші дії Страхувальника при настанні страхового випадку, що не суперечать закону.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

- 10.1. Для отримання страхового відшкодування Страхувальник надає Страховику документи, які підтверджують факт, причини і обставини настання страхового випадку, вказані в Договорі страхування.
- 10.2. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків:
- 10.2.1. письмова заява про настання страхового випадку з описом обставин його настання;
- 10.2.2. Договір страхування;
- 10.2.3. фото-, відеоматеріали, описи, ескізи, плани і/або схеми, на яких зафіксований зовнішній вигляд пошкодженого майна (залишків майна) і його розташування щодо навколишніх об'єктів після настання страхового випадку, якщо надання таких документів прямо передбачено Договором страхування;
- 10.2.4. документ, виданий підрозділом державного органу, що провадив розслідування обставин і причин настання страхового випадку (довідки органів МВС, Нацполіції, ДСНС, пожежної охорони, УкрГМЦ або сейсмологічної служби, житлово-експлуатаційної служби тощо);
- 10.2.5. документ, виданий державним органом, який здійснює нагляд за станом навколишнього середовища і містить відомості про небезпечні природні явища, що відбулися в районі

місцезоташування застрахованого майна (надається у разі пошкодження (знищення) застрахованого майна внаслідок дії небезпечних природних явищ);

10.2.6. документ, який підтверджує початок/відкриття/порушення або відмову у відкритті/порушенні кримінального провадження за фактом настання страхового випадку (довідка органу досудового розслідування, витяг з реєстру ЄРДР) - надається у разі, коли в розслідуванні обставин і причин настання страхового випадку зобов'язані брати участь правоохоронні органи;

10.2.7. постанова про закриття кримінального провадження або документ, який підтверджує закінчення попереднього розслідування у зазначеному кримінальному провадженні - у разі початку/відкриття/порушення кримінального провадження за фактом настання страхового випадку;

10.2.8. судові рішення, ухвала або постанова слідчого чи прокурора у випадках, коли відкрито кримінальне провадження проти Страхувальника/Вигодонабувача або уповноваженої ним особи за обставинами страхового випадку;

10.2.9. відомості про осіб, відповідальних за дотримання правил пожежної безпеки, правил експлуатації застрахованого майна; осіб, що здійснювали експлуатацію застрахованого майна на момент настання страхового випадку;

10.2.10. документи, що містять відомості, необхідні для розрахунку суми страхового відшкодування: висновок експерта про розмір матеріального збитку; кошторис (розрахунок) витрат на ремонт (відновлення) майна, опис пошкодженого чи знищеного майна з зазначенням вартості пошкоджених об'єктів на день настання страхового випадку тощо;

10.2.11. документ, що підтверджує майновий інтерес Страхувальника або Вигодонабувача в отриманні страхового відшкодування (свідоцтво про право власності, договір купівлі-продажу, договір оренди, договір застави тощо), а також документи, що підтверджують повноваження правонаступників чи опікунів;

10.2.12. документи, які підтверджують витрати, що понесені Страхувальником (Вигодонабувачем) з метою зменшення збитку та були попередньо погоджені зі Страховиком;

10.2.13. документи, необхідні для реалізації Страхувальником права вимоги до особи, відповідальної за збиток;

10.2.14. при страхуванні товарів - відповідні дані обліку про наявність товарів у місці страхування, зафіксовані в облікових документах дати вилучення товарів або розміщення їх на зберігання, їх найменування, кількість і вартість. Дані обліку товарів є основою для визначення розміру страхового відшкодування. Неподання цих даних Страхувальником дає право Страховику відмовити у виплаті страхового відшкодування;

10.2.15. інші документи, зазначені в Договорі страхування.

10.3. З урахуванням обставин настання страхового випадку Страховик має право вимагати додаткові документи, передбачені Договором страхування, що підтверджують факт настання страхового випадку, обставини його настання, розмір збитку та виконання Страхувальником умов Договору страхування.

10.4. Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надаються Страховику у формі оригінальних або нотаріально завірених примірників чи простих копій, за умови надання Страховику можливості звірки цих копій з оригінальними примірниками документів.

10.5. Усі документи повинні бути розбірливо написані або надруковані на бланках, мати відповідні печатки та підписи, а також назву, адресу та контактний телефон установи (організації), що видала документ.

10.6. За погодженням Страховика, документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, можуть бути надані Страхувальником Страховикові в електронному вигляді. При цьому, Страховик має право вимагати надання документів, необхідних для здійснення виплати страхового відшкодування, у формі, визначеній в п. 10.4. Правил.

11. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

11.1. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, якого зазнав Страхувальник. Розмір збитку, заподіяного застрахованому майну, визначається:

11.1.1. за взаємною згодою Сторін на основі документів, що підтверджують розмір збитку, з урахуванням середньоринкових цін на матеріали і роботи, що діють на момент настання страхового випадку у місцевості розташування застрахованого майна.

Відшкодування збитку здійснюється на вибір Страховика шляхом:

11.1.1.1. компенсації збитків коштами;

11.1.1.2. придбання нових предметів, аналогічних застрахованим;

11.1.1.3. проведення відновного ремонту.

11.1.2. у випадку недосягнення взаємної згоди - на основі незалежної експертної оцінки. Кожна з Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи. Експертиза проводиться за рахунок Сторони, що вимагала її проведення.

11.2. Якщо Договором страхування не передбачено інше, розмір збитку та належного до сплати страхового відшкодування розраховується, виходячи з наступного:

11.2.1. у випадку повного знищення майна, коли витрати на його відновлення перевищують дійсну вартість застрахованого майна, страхове відшкодування здійснюється Страховиком за вибором одного з варіантів:

11.2.1.1. якщо залишки залишаються у Страхувальника, то страхове відшкодування виплачується в межах страхової суми в розмірі дійсної вартості майна на момент настання страхового випадку з врахуванням зносу (якщо він передбачений Договором страхування), вирахуванням вартості залишків, визначених на основі висновку експерта, та франшизи, визначеної в Договорі страхування. Якщо залишки передаються у власність Страховика, то вартість таких залишків із суми страхового відшкодування не вираховується.

11.2.1.2. суми, необхідної для придбання чи виготовлення майна, аналогічного застрахованому;

Страхувальник без згоди Страховика не має права відмовитися від залишків пошкодженого чи знищеного майна, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

11.2.2. у випадку пошкодження майна основою для визначення розміру виплати страхового відшкодування є залишкова вартість заміщення (відтворення/відновлення) пошкодженого майна в межах страхової суми, вказаної в Договорі страхування;

11.2.2.1. Витрати на відтворення/відновлення включають в себе:

11.2.2.1.1. витрати на придбання матеріалів і запчастин, необхідних для ремонту (відновлення);

11.2.2.1.2. витрати на оплату робіт по ремонту застрахованого майна;

11.2.2.1.3. інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до первісного стану, в якому воно знаходилось на момент настання страхового випадку.

11.2.2.2. Витрати на відтворення/відновлення не включають в себе:

11.2.2.2.1. додаткові витрати, викликані змінами чи покращенням застрахованого майна;

11.2.2.2.2. витрати, викликані тимчасовим чи допоміжним ремонтом або відновленням;

11.2.2.2.3. інші витрати, понесені понад необхідні та доцільні.

11.3. Якщо здійснюється заміна пошкоджених частин, незважаючи на те, що був можливий їх ремонт без загрози безпеки експлуатації застрахованого майна, Страховик відшкодовує Страхувальникові вартість ремонту цих частин, але не вище вартості їх заміни.

11.4. Якщо Договором страхування не передбачено інше, вартість матеріалів і запчастин, що використовуються для проведення ремонту, відшкодовується в розмірі вартості нових матеріалів, вузлів, агрегатів і деталей – складових застрахованого майна з вирахуванням зносу на момент настання страхового випадку.

11.5. Якщо Договором страхування передбачено відшкодування витрат на оплату робіт по ремонту застрахованого майна, то такі витрати відшкодовуються за середніми розцінками на аналогічні роботи (послуги), що діють в місці проведення ремонту на момент настання страхового випадку.

11.6. Страховик здійснює страхове відшкодування в розмірі прямого дійсного збитку, але не більше обумовленої в Договорі страхування страхової суми, з вирахуванням франшизи, визначеної в Договорі страхування.

11.7. Страховик приймає рішення про виплату страхового відшкодування по ризику «крадіжка» за наявності слідів, які підтверджують злочин, а саме: проникнення у приміщення шляхом зламу дверей чи вікон, з застосуванням відмичок, підроблених ключів або інших інструментів чи технічних засобів тощо, що підтверджено компетентним органом, якщо Договором страхування не передбачено інше.

11.8. Якщо Договором страхування не передбачено інше, у разі настання страхового випадку по ризику “протиправні дії третіх осіб” виплата страхового відшкодування проводиться за умови початку/відкриття/порушення кримінального провадження і Страховик сплачує страхове відшкодування наступним чином:

11.8.1. перша частина в розмірі, вказаному в Договорі страхування, – після отримання Страховиком копії документа, який підтверджує початок/відкриття/порушення кримінального провадження (довідка органу досудового розслідування, витяг з реєстру ЄРДР);

11.8.2. друга частина в розмірі, вказаному в Договорі страхування, – після отримання Страховиком копії документа, який підтверджує закриття кримінального провадження або направлення до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру у зазначеному кримінальному провадженні або закінчення шестимісячного терміну (якщо Договором страхування не зазначено інше) з дня початку/відкриття/порушення цієї кримінального провадження, з врахуванням франшизи, протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення та після забезпечення права регресної вимоги Страховику.

11.9. Якщо Страхувальник не сплатив чергову частину річного страхового платежу відповідно до строків, зазначених в Договорі страхування, і Договір страхування припинив свою дію в зв'язку з несплатою страхового платежу, то Страховик не звільняється від обов'язку виплачувати страхове відшкодування по випадках, які настали до моменту припинення дії Договору страхування, але розмір страхової виплати по таких випадках зменшується пропорційно відношенню сплаченої частини страхового платежу до загального річного страхового платежу за Договором страхування, якщо в Договорі страхування не зазначено інше.

11.10. У разі, коли страхова сума становить певну частку вартості застрахованого предмета Договору страхування, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

11.11. Якщо майно було застраховане від його пошкодження або знищення «по першому ризику», то сума страхового відшкодування дорівнює:

11.11.1. сумі прямого дійсного збитку, якщо він не перевищує страхову суму;

11.11.2. страховій сумі, якщо сума прямого дійсного збитку перевищує страхову суму.

Сума страхового відшкодування при страхуванні по «першому ризику» не може перевищувати страхової суми, вказаної в Договорі страхування. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний підтвердити, що втрачене або пошкоджене майно знаходилося в зазначеному у Договорі страхування місці і було зафіксовано в облікових документах або є чеки, квитанції, паспорти на це майно тощо.

11.12. Додаткові витрати відшкодовуються Страховиком, якщо вони були застраховані за Договором страхування, в межах ліміту відповідальності, вказаного в Договорі страхування, за умови, що ці витрати були необхідні для рятування майна та/або з метою зменшення збитків.

11.13. Виплата страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з Договором страхування на підставі письмової заяви Страхувальника і оформляється страховим актом, який складається у формі, що визначається Страховиком.

11.14. Якщо інше не передбачено Договором страхування, після виплати страхового відшкодування страхова сума за Договором страхування у категорії майна, по якій проводилась виплата, зменшується на суму здійсненої страхової виплати. Зменшення страхової суми здійснюється з дня виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.15. Після виплати Страховиком страхового відшкодування Договір страхування зберігає силу до закінчення строку своєї дії. При цьому, відповідальність за таким Договором страхування Страховик несе в межах різниці між страховою сумою і сумою здійсненого страхового відшкодування.

11.16. Після виплати страхового відшкодування Страхувальник має право відновити страхову суму до початкового розміру шляхом внесення відповідних змін до Договору страхування та сплати додаткового страхового платежу.

11.17. Якщо після виплати страхового відшкодування Страхувальник не відновить страхову суму за Договором страхування (предметом Договору страхування) до початкового розміру шляхом внесення відповідних змін до Договору страхування та сплати додаткового страхового платежу, страхова сума становитиме певну частку вартості застрахованого предмета Договору та Страховик буде нести відповідальність пропорційно залишку страхової суми після виплати до страхової суми, визначеної Договором страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.18. У випадку отримання Страхувальником повного відшкодування збитку від особи, відповідальної за заподіяний збиток, після виплати Страховиком страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання відшкодування збитку від особи, відповідальної за збиток, повернути Страховику отримане страхове відшкодування. У випадку отримання Страхувальником часткового відшкодування збитку

(менше розміру страхового відшкодування за Договором) від особи, відповідальної за заподіяний збиток, після виплати страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання такого часткового відшкодування, повернути Страховику страхове відшкодування в розмірі фактично отриманої від особи, відповідальної за збиток, частки відшкодування збитку. У випадку отримання Страхувальником відшкодування частини збитку від відповідальної за збиток особи до виплати страхового відшкодування, виплата страхового відшкодування здійснюється за вирахуванням суми отриманої Страхувальником частини збитку.

11.19. У випадку, коли викрадене майно було знайдене і повернуто Страхувальнику, Страхувальник повинен повернути Страховику отримане страхове відшкодування (з вирахуванням витрат на ремонт чи приведення в порядок пошкодженого майна, погоджених зі Страховиком) протягом 10 (десяти) робочих днів з дати, коли застраховане майно було повернуто Страхувальнику.

11.20. Якщо після виплати страхового відшкодування виявляться такі обставини, що повністю або частково позбавляють Страхувальника (Вигодонабувача) права на його отримання, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний повернути Страховикові виплачене страхове відшкодування (або відповідну його частину) протягом 10 (десяти) робочих днів з дня виявлення таких обставин.

11.21. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування, переходить у межах фактичних затрат право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток. Страхувальник зобов'язаний передати Страховику всі наявні документи для пред'явлення регресного позову і надалі сприяти Страховику у вирішенні цього питання.

11.22. Якщо збиток, який підлягає виплаті за Договором страхування, може бути відшкодовано також за іншим договором (договорами) страхування, Страховик несе відповідальність тільки пропорційно своїй частці від сукупного розміру страхових сум за усіма чинними договорами страхування щодо цього предмета Договору страхування.

12. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВОЇ ВИПЛАТИ

12.1. Страховик приймає рішення про виплату або про відмову у виплаті страхового відшкодування протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів після отримання останнього з переліку документів, що підтверджують настання страхового випадку і розмір збитків, якщо Договором страхування не передбачено інше, та, у разі прийняття рішення про виплату, складає страховий акт.

12.2. Страховик зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування в строк, вказаний в Договорі страхування, але не пізніше 1 (одного) місяця з дня прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.

12.3. За наявності підстав для сумнівів щодо обґрунтованості (законності) страхової виплати Страховик може відкласти рішення про виплату до отримання підтвердження або спростування цих причин компетентними органами, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців.

12.4. Страховик має право відкласти виплату страхового відшкодування:

12.4.1. якщо Страховик не має достатньо інформації, що підтверджує факт, причини і обставини настання страхового випадку, - до отримання усієї необхідної інформації та документів, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців;

12.4.2. у випадку, якщо органами внутрішніх справ почато/відкрито/порушено кримінальне провадження або розпочато судовий процес проти Страхувальника чи його працівників, або почато/відкрито/порушена кримінальне провадження щодо Вигодонабувача та ведеться розслідування обставин, що привели до настання страхового випадку, - до закінчення розслідування та/або судового провадження, якщо інше не обумовлено Договором страхування, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців.

12.5. Про відмову у виплаті страхового відшкодування або про прийняття рішення про відкладення строку прийняття рішення про виплату Страховик письмово (в т.ч. і шляхом направлення Страхувальнику/Вигодонабувачу електронного листа, підписаного електронним підписом, у відповідності до чинного законодавства) повідомляє Страхувальника не пізніше 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з викладенням мотивації прийняття рішення або обґрунтуванням причин відмови.

12.6. Відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржено Страхувальником у судовому порядку.

13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У СТРАХОВІЙ ВИПЛАТІ АБО ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

13.1.1. навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

13.1.2. вчинення Страхувальником - фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку;

13.1.3. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;

13.1.4. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

13.1.5. несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

13.1.6. невиконання Страхувальником своїх зобов'язань за Договором страхування;

13.1.7. відмова Страхувальника (Вигодонабувача) від права вимоги до особи, відповідальної за заподіяний збиток, або коли здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача);

13.1.8. неподання Страхувальником документів, що підтверджують факт, причини і обставини настання страхового випадку, розмір збитку та виконання Страхувальником умов Договору страхування, протягом одного року з дати отримання Страхувальником останнього письмового запиту Страховика, якщо інший строк не буде передбачено Договором страхування;

13.1.9. інші випадки, передбачені законом.

13.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, якщо це не суперечить закону.

14. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

14.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

14.1.1. закінчення строку дії Договору страхування;

14.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

14.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

14.1.4. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України "Про страхування";

14.1.5. ліквідації Страховика в порядку, встановленому чинним законодавством України;

14.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

14.1.7. в інших випадках, передбачених чинним законодавством України.

14.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

14.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

14.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

14.5. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

14.6. При достроковому припиненні Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

14.7. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням витрат на ведення справи, визначених нормативом у розмірі страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

14.8. Внесення змін в умови Договору страхування здійснюється за згодою Сторін на підставі письмової заяви однієї зі Сторін та оформляється письмово окремим документом, що стає невід'ємною частиною Договору страхування з дати його підписання Сторонами.

14.9. Якщо інше не передбачено Договором страхування, усі заяви та повідомлення, що направляються сторонами Договору страхування одна одній, будуть вважатися зробленими належним чином, тільки якщо вони здійснені у письмовій формі та надіслані рекомендованим

листом, кур'єром, телеграфом, або врученні особисто за зазначеними адресами сторін. Датою отримання таких повідомлень буде вважатися дата їх особистого вручення або дата поштового штемпеля відділу зв'язку одержувача.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

15.1. Будь-які спори, які виникають між Сторонами за Договором страхування, підлягають врегулюванню шляхом переговорів.

15.2. У разі неможливості досягнення згоди між Сторонами у процесі переговорів будь-які спори вирішуються згідно з чинним законодавством України.

16. СТРАХОВІ ТАРИФИ

16.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою Сторін.

16.2. Страхові тарифи по добровільному страхуванню майна наведені в Додатку №1 до цих Правил.

16.3. При укладанні Договору страхування за згодою Сторін встановлюється франшиза - умовна або безумовна. Вид і розмір франшизи вказується в Договорі страхування. Франшиза може встановлюватися по кожному об'єкту, страховому випадку, по кожному ризику як відносно всього майна, так і його частини. Франшиза може бути встановлена як у фіксованій сумі, так і у відносному співвідношенні до страхової суми або до величини збитку, якщо інше не зазначене в Договорі страхування.

16.4. Сплата страхового платежу здійснюється в безготівковій формі згідно з чинним законодавством України.

16.5. Страховий платіж сплачується Страхувальником у строк, вказаний у Договорі страхування.

16.6. При укладанні Договору страхування Страхувальникові може бути надано право на сплату страхового платежу частинами на умовах, передбачених Договором страхування.

16.7. При переукладанні Договору страхування на новий строк і відсутності страхових випадків за минулий період Страхувальнику може надаватись знижка в розмірі, визначеному Страховиком.

17. ІНШІ УМОВИ

17.1. При укладанні Договору страхування Сторони можуть домовитись про зміни чи виключення окремих положень Правил і про включення в Договір страхування умов, що відрізняються від положень Правил страхування, якщо такі умови чи доповнення не суперечать чинному законодавству України.

17.2. Умови Договору страхування мають пріоритет над умовами цих Правил страхування.

17.3. Положення, які не врегульовані в цих Правилах, регулюються чинним законодавством України.

18. ОСОБЛИВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ МАЙНА

18.1. ОСОБЛИВИ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАШИН І ОБЛАДНАННЯ ВІД ПОЛОМОК

1. Згідно з цими Особливими умовами на страхування приймаються машини і обладнання, що знаходяться в робочому стані та під постійним технічним наглядом.

2. Такими, що знаходяться в робочому стані, вважаються ті машини й обладнання, монтаж яких цілком завершений і які після проведення пусконаладжувальних робіт та випробувань підготовлені до експлуатації, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3. За цими особливими умовами застрахованими можуть бути будь-які машини, апарати, різне механічне устаткування й установки окремого підприємства (виробництва), замкнутої виробничої ділянки тощо:

а) машини по виробленню енергії (парові котли, турбіни, генератори, двигуни тощо);

б) машини та установки для розподілу і передачі енергії (трансформатори, високовольні щити, вимикачі, ЛЕП тощо);

в) робочі і допоміжні машини (різні верстати, насоси, компресори, машини для виробництва паперу тощо);

г) інші машини та/або обладнання, зазначені в Договорі страхування.

4. Додаткове обладнання, запасні частини, вузли й агрегати машин вважаються застрахованими тільки у тому випадку, якщо це передбачено Договором страхування і для них вказані окремі страхові суми.

5. Не підлягають страхуванню відповідно до цих Особливих умов:

5.1. обчислювальна техніка, периферійне і мережне устаткування;

5.2. пристрої зв'язку і передачі інформації;

5.3. медичні апарати, що використовують іонізуюче випромінювання й електронні медичні прилади;

5.4. електронні вимірювальні прилади;

5.5. спеціалізоване устаткування кіно- і телестудій, кінокопіювальних фабрик і кіномережі, конторські машини, множинна техніка, електронні мікроскопи, радіолокаційні станції, антенні пристрої тощо.

6. За цими Особливими умовами покриваються збитки аварійного характеру, які виникли несподівано й непередбачено і привели до пошкодження або загибелі застрахованих машин і обладнання внаслідок:

6.1. ненавмисних помилок в експлуатації або обслуговуванні машин і обладнання, необережності обслуговуючого персоналу;

6.2. дефектів матеріалів, помилок у проектуванні, конструкції, розрахунках, виготовленні або монтажі машин і обладнання;

6.3. впливу електричного струму (короткого замикання, різкого підвищення сили струму або напруги в електромережі й з інших аналогічних причин, включаючи збитки, що настали внаслідок загорання або згорання електроустаткування);

6.4. перенавантаження, перегріву, вібрації, розладу, заклинювання, засмічення сторонніми предметами, дії відцентрової сили або перевантаження матеріалу;

6.5. розривів тросів і ланцюгів, падіння застрахованих предметів, їх удару об інші предмети та інші механічні пошкодження;

- 6.6. виходу з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки;
- 6.7. наднизького або надвисокого тиску;
- 6.8. гідравлічного удару або недостачі рідини в котлах, парогенераторах, інших апаратах, що діють за допомогою пари або рідини;
- 6.9. вибуху парових котлів (розриву стінок котла внаслідок розширення газу або пари), двигунів внутрішнього згорання, інших джерел енергії;
- 6.10. інших причин аварійного характеру, вказаних в Договорі страхування.
7. За Договором страхування на підставі цих Особливих умов можуть бути застраховані машини і обладнання від усіх ризиків, перерахованих в п.6 цих Особливих умов, або окремих груп ризиків/окремих ризиків.
8. Обладнання і устаткування вважається застрахованими протягом строку, вказаного в Договорі страхування. Дія страхового захисту не призупиняється, якщо майно, що було в робочому стані, тимчасово ставиться на консервацію або технічне обслуговування (ремонт, чищення). Страховий захист продовжує діяти також і в тому випадку, якщо у зв'язку з проведенням робіт, вказаних вище, застраховане майно демонтується, монтується знову, транспортується в межах місця дії Договору страхування.
9. Страховик не відшкодовує збитки, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, за втрату, знищення або пошкодження:
- 9.1. предметів, що підлягають періодичній заміні, таких як: лампи, акумулятори, свердла, різці, полотнища пил, точильні камені, прокладки, гумові шини, ремені, троси, фрези, ножі, матриці, штампи, кліше, полотна пилок тощо;
- 9.2. частин, деталей і предметів, що швидко зношуються: стрічки конвеєрів і транспортери, троси, валки, ланцюги, фільтри, щітки, шланги, гусениці, вироби зі скла, порцеляни, тканини тощо;
- 9.3. матеріалів, що витрачаються в процесі виробництва: пальне, хімікати, фільтрувальні, охолоджуючі, мастильні та чистильні матеріали;
- У випадку знищення й пошкодження майна, вказаного в п.п. 9.1 - 9.3, відшкодування виплачується за умови, якщо це майно знищено в результаті страхового випадку, який спричинив знищення або пошкодження іншого застрахованого майна, що знаходиться з ним у технологічному зв'язку і тільки, якщо це прямо передбачено Договором страхування.
- 9.4. вогнетривких матеріалів, кладки печей, топків і інших камер, в яких відбувається згорання;
- 9.5. каталізаторів;
- 9.6. продукції, що виробляється чи обробляється Страхувальником.
10. Не підлягають відшкодуванню за цими Особливими умовами, якщо інше не обумовлено Договором страхування, збитки, що настали внаслідок:
- 10.1. дефектів машин і обладнання, що мали місце на момент укладання Договору страхування та/або мали бути відомі Страхувальнику (його представникам) на момент укладання Договору страхування;
- 10.2. тривалої експлуатації застрахованого майна, поступового впливу температурних, механічних, атмосферних умов, утворення іржі, накипу, шламу або інших відкладень. Проте,

якщо в результаті цього пошкоджено сусіднє застраховане обладнання - машини або їх частини, то відшкодування щодо них підлягає виплаті відповідно до цих Особливих умов;

10.3. складання і розбирання машин та обладнання, не пов'язаних з ремонтом, технічним оглядом або регламентними роботами;

10.4. експлуатації машин та обладнання на режимах або в умовах, що не відповідають інструкціям з їх експлуатації;

10.5. експериментальних або дослідних випробувань, робіт;

10.6. зносу машин і обладнання під впливом механічних, атмосферних або температурних факторів;

10.7. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність треті особи за договорами постачання, гарантії, підяду і ремонту, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

10.8. моральної шкоди, упущеної вигоди, штрафів, пені та інших фінансових санкцій;

10.9. інших виключень та обмежень, передбачених в Правилах та Договорі страхування.

11. Страхова сума встановлюється в межах дійсної вартості машин і обладнання, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12. Страхувальник зобов'язаний:

12.1. протягом двох робочих днів, якщо Договором страхування не обумовлений інший строк, при будь-яких змінах в експлуатації застрахованого майна (технічне обслуговування, ремонт, демонтаж тощо) - повідомити Страховика, а у випадку збільшення ступеня ризику - сплатити додатковий страховий платіж.

13. Страхування машин і обладнання від ризиків, перерахованих в п.4.1 Розділу 4 цих Правил, здійснюється на умовах цих Правил.

14. Страховик надає страховий захист від ризиків поломки машин і обладнання при страхуванні цих об'єктів від усіх або окремих ризиків, перерахованих в п.4.1 Розділу 4 цих Правил, якщо інше не обумовлено умовами Договору страхування.

15. Інші умови страхування машин і обладнання від поломок визначаються в Договорі страхування згідно з цими Правилами.

18.2. ОСОБЛИВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ

1. За цими Особливими умовами на страхування можуть прийматися:

1.1. електронне обладнання: обчислювальна, телекомунікаційна, оргтехніка тощо;

1.2. точна механіка й оптика: вимірювальні прилади, фото-, кіно- і відеотехніка тощо;

1.3. пересувне і переносне обладнання;

1.4. носії інформації;

1.5. зовнішня проводка, волоконно-оптичний кабель, сателітарні, радіо антени, щогли тощо;

1.6. підземні кабелі;

1.7. медична техніка;

1.8. інші види електронного обладнання, зазначені в Договорі страхування.

2. Якщо це передбачено умовами Договору страхування, Страхувальник може застрахувати

додаткові витрати на оплату термінових відновлюваних робіт, термінової доставки запасних частин і матеріалів, необхідних для проведення відновлюваних робіт, рятування застрахованого майна, тощо.

3. На страхування не приймаються, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:

3.1. майно, що підлягає періодичній заміні: стрічки, плівки, папір, картриджі, кліше тощо.

3.2. майно, що має високий ступінь зносу: лампи накаливання, джерела випромінювання, запобіжники, фільтри, прокладки та інше майно, що має високий ступінь зносу.

3.3. матеріали, що витрачаються в процесі виробництва: хімікати, фільтрувальні, охолоджуючі, очисні і мастильні матеріали тощо.

4. У випадку знищення й пошкодження вказаного в п.3 цих Особливих умов майна відшкодування виплачується за умови, якщо це майно знищено в результаті страхового випадку, який спричинив знищення або пошкодження іншого застрахованого майна, що знаходиться з ним у технологічному зв'язку і тільки, якщо це прямо передбачено Договором страхування.

5. Страховий захист поширюється тільки на обладнання, що знаходиться в робочому стані, на гарантійному або технічному обслуговуванні. Таким, що знаходиться в робочому стані, вважається обладнання, монтаж і встановлення якого повністю завершено, після проходження пусканалагоджувальних, випробувальних та інших робіт та складання акту прийому в експлуатацію, якщо інше не передбачене Договором страхування.

6. Якщо Договором страхування не передбачено інше, дія страхового захисту не призупиняється, якщо майно, що було в робочому стані, тимчасово ставиться на консервацію або технічне обслуговування (ремонт, чищення). Страховий захист продовжує діяти також і в тому випадку, якщо у зв'язку з проведенням робіт, вказаних вище, застраховане майно демонтується, монтується знову, транспортується в межах місця страхування.

7. Страховим випадком є втрата, знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок:

7.1. похибок в експлуатації або обслуговуванні застрахованого майна, необережності обслуговуючого персоналу;

7.2. впливу електричного струму: короткого замикання, різкого підвищення сили струму або перепаду напруги в електромережі, впливу індукційних струмів і інших аналогічних причин.

7.3. дефектів матеріалів, похибок у конструкції, виготовленні або монтажі застрахованого майна.

8. Якщо це передбачено Договором страхування, відшкодуванню підлягають збитки від знищення або пошкодження майна внаслідок:

8.1. раптового припинення подачі електроенергії з мережі енергопостачання;

8.2. виходу з ладу систем кондиціонування повітря, включаючи шкоду, заподіяну самій системі за умови, що вона застрахована за тим же Договором страхування, підтримується в робочому стані й обладнана приладами виміру температури і вологості;

8.3. використання застрахованого обладнання для проведення експериментальних або дослідницьких робіт;

8.4. випадків, передбачених п. 4.1 Розділу 4 цих Правил.

9. Не підлягають відшкодуванню, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, збитки, що настали внаслідок:

9.1. дефектів електронного устаткування, які вже мали місце на момент укладання Договору страхування і які повинні бути відомі Страхувальнику, за винятком випадків, коли ці дефекти були усунуті до настання страхового випадку;

- 9.2. впливу водяних, кислотних або інших випарів, що виникають у процесі виробничої діяльності Страхувальника;
- 9.3. дефектів естетичного характеру (подряпини, відколи, плями, пошкодження фарбування тощо);
- 9.4. природного зносу або наслідків експлуатації електронного обладнання, морального зносу;
- 9.5. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність особи за договорами постачання, гарантії.
10. Інші умови страхування електронного обладнання визначаються у Договорі страхування згідно з цими Правилами.

18.3. ОСОБЛИВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ГОТІВКИ У КАСІ, СЕЙФАХ І В БАНКІВСЬКИХ СХОВИЩАХ

1. На страхування за цими Особливими умовами приймаються: готівка (казначейські квитки, банкноти, монети), цінні папери (акції, облігації, векселі тощо), дорогоцінні метали в злитках та інші цінності в касі, сейфах і банківських сховищах тощо.

Каса - це ізольоване приміщення, призначене для прийому, видачі і тимчасового схову готівки й обладнане відповідно до вимог Національного Банку України.

Сейф – вогнетривка сталева шафа або скриня, призначена для зберігання документів, цінних паперів, готівки, коштовностей та інших цінностей, або ізольоване приміщення, пристосоване для зберігання цінних предметів.

Банківське сховище - це ізольоване приміщення в банках, спеціально призначене для довготривалого схову готівки у великих обсягах і цінностей, система захисту якого відповідає спеціальним вимогам, що пред'являються до об'єктів такого роду.

2. Страховим випадком є знищення або пошкодження майна, що зазначене у п.1 цих Особливих умов від ризиків, зазначених у п.4.1 Розділу 4 цих Правил.

3. Відшкодуванню підлягають збитки, заподіяні Страхувальнику внаслідок дії страхових ризиків, вказаних в Договорі страхування, під час знаходження застрахованого майна у касі, сейфі або банківському сховищі Страхувальника.

4. Страхові суми (ліміти відповідальності Страховика) встановлюються в таких розмірах:

4.1. для готівки - у межах ліміту, встановленого банком, що обслуговує Страхувальника, відповідно до порядку ведення касових операцій, встановлених Національним Банком України.

4.2. для цінних паперів й інших цінностей - у межах погодженого ліміту відповідальності, що зазначається в Договорі страхування.

5. Страхувальник зобов'язаний:

5.1. оформляти касові операції відповідно до вимог, затверджених Держстатом, Національним Банком України і Міністерством фінансів України.

5.2. виконувати передбачені законами, нормативними актами та Договором страхування правила охорони і схову цінностей.

5.3. у позаробочий час забезпечувати замикання і пломбування приміщень і сховищ, а в місцях схову цінностей вживати усіх заходів безпеки, передбачених для цих місць відповідними нормативними актами;

5.4. негайно повідомити про зміни ступеня ризику щодо застрахованого майна;

5.5. при настанні страхового випадку:

- 5.5.1. негайно, як тільки йому стане відомо, повідомити відповідні компетентні органи (органи МВС, пожежної охорони тощо);
 - 5.5.2. вжити заходів щодо охорони каси (у випадку пограбування) або рятування майна;
 - 5.5.3. після одержання дозволу відповідних органів зробити перевірку наявності коштів та інших цінностей до початку касових операцій, склавши акт встановленої форми;
 - 5.5.4. негайно, в будь-якій формі, з подальшим письмовим підтвердженням повідомити Страховика про страховий випадок;
 - 5.5.5. виконувати інші обов'язки, передбачені Розділом 9 цих Правил.
6. При страхуванні готівки підвищенням ступеня ризику є:
 - 6.1. заміна на менш надійні сховища, передбачені для цінностей, або зниження ступеня надійності місць схову;
 - 6.2. ремонт або перепланування будинків і приміщень, в яких зберігаються застраховані цінності, а також ремонт будинків і споруд, що безпосередньо примикають до них, або встановлення на таких будинках риштувань або підіймачів.
 - 6.3. звільнення на тривалий строк (понад 30 днів) приміщень, що безпосередньо (зверху, знизу або збоку) примикають до приміщення, де зберігаються застраховані цінності.
 - 6.4. припинення господарської діяльності Страхувальника на тривалий строк (понад 30 днів);
 - 6.5. неприйняття Страхувальником заходів щодо негайної (протягом 24 годин) заміни замків в приміщеннях і сховищах, де зберігаються застраховані цінності, на рівноцінні у випадку, якщо ключі до таких замків втрачені.
 7. Страхувальник зобов'язаний негайно зробити усе можливе для усунення обставин, що підвищують ступінь ризику, а при неможливості - вжити за узгодженням із Страховиком додаткових заходів безпеки. У випадку невиконання Страхувальником зобов'язань, вказаних в п.5 цих Особливих умов, Страховик має право достроково припинити дію Договору страхування або відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо це передбачено умовами Договору страхування.
 8. Розмір страхового відшкодування визначається:
 - 8.1. При страхуванні готівки:
 - 8.1.1. у випадку повного знищення або втрати - за номіналом на основі засвідченої виписки з касової книги.
 - 8.1.2. у випадку часткового пошкодження - в межах страхової суми (на підставі експертного висновку розрахунково-касового центру Національного Банку України про придатність банкнот для їх подальшого використання) з вирахуванням номінальної вартості банкнот, придатних до обороту, і компенсації, отриманої за здані пошкоджені й ідентифіковані банкноти. У випадках, коли експерт НБУ виносить висновок про неможливість обміну пошкоджених грошових знаків, страхове відшкодування виплачується як у випадку їхнього повного знищення.
 - 8.2. При страхуванні державних цінних паперів, що не котуються - на основі їх номінальної вартості.
 - 8.3. При страхуванні власних акцій підприємства, що не котуються - на основі їх номінальної/балансової вартості.
 - 8.4. При страхуванні інших цінних паперів, що котуються на біржі або спеціальних аукціонах, котування яких регулярно публікуються, - на базі середньоринкової вартості (середньої ціни між ціною покупки і ціною продажу) в день настання страхового випадку.

8.5. При страхуванні дорогоцінних металів та інших цінностей - на основі біржових цін або експертної оцінки.

9. Страхове відшкодування виплачується тільки в тому разі, коли в момент страхового випадку вказане у Договорі страхування майно знаходилося в спеціальних сховищах: броньованих приміщеннях, сейфах, вогнетривких шафах тощо. Страховик має право вказувати в Договорі страхування тип і ступінь безпеки таких сховищ, а також висувати інші вимоги щодо забезпечення збереження майна.

10. Ці Особливі умови страхування не поширюються на:

10.1. перевезення або транспортування готівки й інших цінностей;

10.2. наявні гроші, що зберігаються в касі, й інші цінності, що не належать Страхувальнику;

10.3. банкноти, що втратили ознаки платоспроможності;

10.4. готівку та інші цінності, що неналежно зберігаються та охороняються;

10.5. факт розкрадання готівки та інших цінностей Страхувальника його працівниками чи особами, що пов'язані з ним умовами будь-яких договорів;

10.6. матеріальну відповідальність касира, пов'язану з помилками при видачі або прийнятті готівки;

10.7. зникнення (недостачу) готівки і цінних паперів в касі, сейфі за невідомих обставин;

10.8. цінні папери Страхувальника, що зберігаються в депозитарії.

11. Інші умови страхування готівки в касі, сейфах і банківських сховищах визначаються у Договорі страхування згідно з умовами цих Правил.

18.4. ОСОБЛИВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА ТА АНТИКВАРІАТУ

1. Згідно з цими Особливими умовами на страхування приймаються твори мистецтва (предмети живопису, скульптури, графіки, декоративно-прикладного мистецтва тощо), предмети антикваріату, виставочні експонати, пам'ятники історії, культури і архітектури, предмети і документи, що мають історичну і культурну цінність, предмети релігійного культу, бібліотечні та музейні фонди; рідкісні, унікальні та ексклюзивні предмети (надалі – твори мистецтва), що мають документальне підтвердження їх вартості.

2. Страхуваними випадками є знищення або пошкодження застрахованого майна при настанні подій, зазначених в п. 4.1 Розділу 4 цих Правил.

3. Страхова сума встановлюється за згодою Сторін. Розмір страхової суми не може перевищувати вартості творів мистецтва, підтвердженої документально. Для об'єктивної оцінки вартості творів мистецтва Страхувальник або Страховик можуть залучати експертів-оцінювачів.

4. Для укладання Договору страхування Страхувальник зобов'язаний надати Страховику:

4.1. заяву, в якій вказуються необхідні відомості для укладання Договору страхування, у тому числі обставини, що впливають на ступінь ризику.

4.2. перелік творів мистецтв з зазначенням найменування (назви), автора роботи і вартості кожного предмета.

4.3. копії договорів Страхувальника з його контрагентами (у випадку передачі творів мистецтв для демонстрації в інших експозиціях або для інших цілей), а також інші необхідні документи для укладання Договору страхування, на вимогу Страховика.

5. Не підлягають відшкодуванню збитки, що настали внаслідок:

5.1. будь-якого ремонту або реставрації творів мистецтва;

- 5.2. несприятливого впливу повітря, вологи, температури, проявів "внутрішніх властивостей", тобто процесу розпаду матеріалів (помутніння фарб, іржа, окислювання тощо);
- 5.3. пошкодження рослинами, тваринами, комахами, гризунами;
- 5.4. крадіжки, підробки, підміни, присвоєння творів мистецтва співробітниками Страхувальника або його уповноваженими представниками;
- 5.5. умисного пошкодження творів мистецтва Страхувальником (його відповідальними працівниками).
6. Інші умови страхування творів мистецтва та антикваріату визначаються у Договорі страхування згідно з умовами цих Правил.

18.5. ОСОБЛИВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА У ХОЛОДИЛЬНИХ КАМЕРАХ

1. Страховик укладає Договори страхування товарів, що знаходяться в холодильних установках або в камерах із "контрольованою атмосферою", згідно з цими Особливими умовами та іншими умовами цих Правил.

1.1. **Холодильна камера** - це стаціонарне технологічне обладнання, призначене для створення та підтримання в ізольованому від навколишнього середовища приміщенні постійного низькотемпературного режиму для зберігання протягом визначеного проміжку часу майна, що швидко псується при зберіганні в звичайних умовах, а саме: продуктів харчування (молока та виробів з нього, м'яса, риби, виробів з м'яса та риби, морепродуктів, овочів, фруктів, ягід та виробів з них), медичних та біологічних препаратів, косметичних засобів тощо. До холодильних камер належать також камери з контрольованою атмосферою.

1.2. **Камерами з "контрольованою атмосферою"** вважаються ємкості, у яких здійснюється тривале (понад один місяць) зберігання майна в умовах, за яких забезпечується не тільки постійна температура схову, але й інші постійні параметри повітряно-газової суміші (вологість, тиск, відмінний від звичного повітря газовий склад суміші, граничні норми пилу або інших твердих компонентів в цій суміші тощо). Ці камери повинні відчинятись для розміщення або вилучення майна, що в них зберігається, тільки за чітко визначеним графіком, який не допускає порушень режиму схову.

2. За цими Особливими умовами застрахованими можуть бути:

2.1. заморожені, охолоджені або свіжі продукти харчування, що підлягають зберіганню в холодильних установках при визначеному для цих продуктів температурному режимі.

2.2. інші товари або продукти, що зберігаються в холодильних установках при визначеній температурі й інших параметрах спеціального режиму.

3. При страхуванні таких товарів Страхувальник зобов'язаний до укладання Договору страхування повідомити Страховика про причини, що викликають необхідність схову цих товарів в умовах спеціального температурного або кліматичного режиму, і специфічні ризики, пов'язані з їх пошкодженням або псуванням внаслідок порушення температурного або кліматичного режиму.

4. Страховий захист відповідно до цих Особливих умов не поширюється на саме холодильне та інше допоміжне обладнання й інвентар, а також холодоагент, що забезпечують функціонування холодильної установки.

5. Страховими випадками є псування або пошкодження застрахованого майна, що сталися внаслідок поломок або пошкоджень холодильного устаткування згідно з Особливими умовами страхування машин та обладнання від поломок.

6. Якщо холодильна установка, в якій зберігається застраховане майно, не належить Страхувальнику, то Страховик може вимагати одночасно укладення Договору страхування холодильних установок від поломок.
7. Якщо Договором страхування передбачено, то страховий захист поширюється на збитки:
 - 7.1. що настали внаслідок раптового припинення подачі електричного струму;
 - 7.2. пов'язані з псуванням застрахованого майна, що зберігається в камерах із «контрольованою атмосферою».
8. Страхова сума встановлюється в межах дійсної вартості застрахованого майна.
9. Товари вважаються застрахованими тільки в тих приміщеннях (холодильних установках, камерах із "контрольованою атмосферою"), що вказані в Договорі страхування. Якщо застраховане майно вилучається з місця страхування, страховий захист припиняється, а збитки, що настали після вилучення застрахованого майна з місця страхування або до його розміщення в таких місцях, страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають.
10. Період очікування - це період часу, протягом якого майно, що знаходиться на зберіганні в холодильних камерах, не повинно псуватись після припинення або виходу з ладу холодильних агрегатів за умови, що холодильна камера протягом цього часу залишається постійно закритою. Тривалість періоду очікування для окремих категорій застрахованого майна повинна вказуватися в заяві на страхування і у Договорі страхування.
11. Строк періоду очікування починається з моменту настання події, що може спричинити зобов'язання Страховика виплачувати страхове відшкодування.
12. Збитки, що настали протягом періоду очікування внаслідок відхилень від заданих температур зберігання, страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають, за винятком випадків, коли вони були викликані:
 - 12.1. попаданням у холодильну камеру холодоагенту внаслідок його витoku або викиду;
 - 12.2. випадковим заморожуванням продуктів, що знаходяться на зберіганні;
13. Страхувальник зобов'язаний:
 - 13.1. вести журнал режиму роботи кожної холодильної камери з визначенням температур охолодження в камері, а також інших необхідних даних;
 - 13.2. вживати усіх необхідних заходів щодо забезпечення нормальної роботи холодильної установки відповідно до вимог інструкцій та правил експлуатації;
 - 13.3. забезпечувати постійне технічне обслуговування холодильної установки, контроль за її роботою і догляд за нею з боку кваліфікованого технічного персоналу;
 - 13.4. забезпечити представникам Страховика доступ до місця страхування, документів з обліку застрахованого майна, журналів режиму роботи холодильних камер з метою огляду застрахованого майна й оцінки ступеня ризику.
14. Інші умови страхування майна у холодильних камерах визначаються у Договорі страхування згідно з цими Правилами.

Додаток №1

до

Правил добровільного страхування майна
(іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6
Закону України «Про страхування»)

(нова редакція)

Страхові тарифи по добровільному страхуванню майна

1. Базові річні страхові тарифи по добровільному страхуванню майна в залежності від групи ризиків, встановлені у відсотках від страхової суми:

Таблиця 1

Групи ризиків	Об'єкти нерухомості	Рухоме майно	Декоративні елементи ландшафту	Земельні ділянки	Готівка у касі, сейфах і в банківських сховищах	Твори мистецтва та антикваріату
Пожежа, задимлення, що її супроводжує, включаючи виділення сажі, вибух (в тому числі вибух газу), влучення блискавки	0,1	0,2	0,1	0,01	0,2	0,4
Стихійні лиха (стихійні метеорологічні явища): сильний вітер, включаючи смерч, ураган, бурю, тайфун, шквал, шторм; схід снігових лавин, зсуви, обвали, осипи, селі; каменепад; високі рівні води (повінь, паводок), крупний град, дуже сильний дощ (злива), затяжні дощі; дуже сильний снігопад, сильне налипання мокрого снігу, тиск снігового покриву, сильна ожеледь, дуже сильний мороз; інтенсивний льодохід та інші стихійні лиха	0,05	0,1	0,5	0,1	0,05	0,1
Осідання (провал) земної поверхні, підвищення рівня ґрунтових вод	0,1	0,1	0,2	0,1	0,05	0,1
Землетрус	0,05	0,05	0,05	0,03	0,01	0,05
Наїзд наземних транспортних засобів	0,05	0,1	0,1	0,01	0,01	0,05
Падіння літальних апаратів, їх частин, уламків чи вантажу	0,05	0,05	0,05	0,03	0,01	0,05
Аварія	0,1	0,1	0,1	0,01	0,05	0,1
Протиправні дії третіх осіб	0,1	0,2	0,2	0,01	1,0	1,0
Вплив води та інших рідин	0,1	0,2	0,01	0,01	0,1	0,2
Падіння дерев і інших сторонніх предметів	0,05	0,05	0,05	0,03	0,01	0,05
Терористичний акт і інші непередбачені ситуації	0,1	0,1	0,1	0,05	0,5	0,5

2. Базові річні страхові тарифи по добровільному страхуванню майна в залежності від особливостей страхування, специфіки ризиків та наявності додаткових умов.

Річний (базовий) тариф страхування машин і обладнання (устаткування) від поломок складає 1,6% від страхової суми.

Річний (базовий) тариф страхування електронного обладнання від знищення або пошкодження внаслідок поломок складає 1,8% від страхової суми.

Річний (базовий) тариф страхування майна у холодильних камерах від псування або пошкодження, що сталися внаслідок поломок або пошкоджень холодильного устаткування, складає 5,0% від страхової суми.

Річний (базовий) тариф страхування додаткових витрат на розчищення та прибирання території, безпосередньо пов'язаних із страховим випадком, складає 3,0% від страхової суми.

Річний (базовий) тариф страхування інших додаткових витрат, безпосередньо пов'язаних із страховим випадком, складає 5,0% від страхової суми.

Річний (базовий) тариф страхування збитків Страхувальника внаслідок бою скляних поверхонь (в тому числі внаслідок випадкового їх розбиття) складає 2,0% від страхової суми.

3. Конкретний розмір страхового тарифу встановлюється при укладанні Договору страхування з врахуванням місця розташування, стану конструктивних елементів об'єкта, стану систем електро-, водо- та теплопостачання, системи охорони тощо.

В залежності від місця розташування, призначення конкретного об'єкта, історії його діяльності та історії його страхування до базового страхового тарифу може застосовуватись коригуючий коефіцієнт від **0,2** до **7,0**.

В залежності від стану конструктивних елементів об'єкта при страхуванні ризиків стихійних лих до базового страхового тарифу можливе застосування коригуючого коефіцієнта від **0,5** до **3,0**.

При страхуванні на випадок пожежі, задимлення, що її супроводжує, включаючи виділення сажі, вибуху (в тому числі, вибуху газу, який використовується в побутових цілях), влучення блискавки до базового страхового тарифу може застосовуватись коригуючий коефіцієнт, що становить від **0,4** до **4,0** і залежить від системи електропостачання, джерел опалення, системи пожежогасіння та складу конструктивних елементів об'єкта.

У випадку страхування від протиправних дій третіх осіб в залежності від системи охорони об'єкта до базового страхового тарифу можливе застосування коригуючого коефіцієнту від **0,3** до **2,0**.

При страхуванні на випадок впливу води та інших рідин до базового страхового тарифу може застосовуватись коригуючий коефіцієнт, що становить від **0,3** до **3,0** і залежить від систем водо- та теплопостачання, системи пожежогасіння.

При застосуванні умовної чи безумовної франшизи до базового страхового тарифу може застосовуватись коригуючий коефіцієнт від **0,1** до **1,0**.

При застосуванні лімітів відповідальності по окремому страховому випадку, окремому страховому ризику, групі страхових випадків до базових страхових тарифів можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти від **0,2** до **1,0**.

При страхуванні від трьох і більше груп ризиків до базових страхових тарифів можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти від **0,25** до **1,0**.

При страхуванні на умові виплати «по першому ризику» до базового страхового тарифу може застосовуватись коригуючий коефіцієнт від **0,8** до **4,0**.

При підвищеній ризиковості застрахованого майна тариф встановлюється за згодою Сторін.

4. У разі укладання Договору страхування на строк менше одного року страхові платежі розраховуються з використанням коефіцієнтів короткостроковості.

Коефіцієнти короткостроковості в залежності від строку страхування

Таблиця 2

Строк страхування	Коефіцієнти короткостроковості
до 1 місяця	0,35
до 2 місяців	0,45
до 3 місяців	0,55
до 4 місяців	0,6
до 5 місяців	0,65
до 6 місяців	0,7
до 7 місяців	0,75
до 8 місяців	0,8
до 9 місяців	0,85
до 10 місяців	0,9
до 11 місяців	0,95

5. При укладанні Договору страхування розмір конкретного страхового тарифу визначається множенням базового страхового тарифу на відповідні коригуючі коефіцієнти.

6. Норматив витрат на ведення справи складає до 60% від розміру страхового платежу. Конкретний розмір нормативу витрат на ведення справи зазначається в Договорі страхування.

Прошито, пронумеровано, печаткою скріплено
42 (сорок дві) сторінки

Голова Правління
ПРАТ «Страхова компанія «Універсална»
Музичко О. В.,
«08» травня 2013 р.

